

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul X — Nr. 261 bis

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 13 iulie 1998

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.770. — Ordin al ministrului educației naționale privind aprobarea Metodologiei formării continue a perso- nalului didactic din învățământul preuniversitar	1-36

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

ORDIN

privind aprobarea Metodologiei formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar

Ministrul educației naționale,
în temeiul art. 159—165 din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare, precum și al art. 32—41 și al art. 147 alin. (3) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic,
în baza Hotărârii Guvernului nr. 690/1997 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale, modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr. 57/1998,
emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar, cuprinsă în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția formarea formatorilor și personal, Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală învățământ superior și Direcția generală a finanțelor vor aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul educației naționale,
Andrei Marga

București, 19 mai 1998.
Nr. 3.770.

NOTĂ :

Pentru cadrele didactice înscrise în perioada 1 ianuarie—15 februarie 1998 în vederea susținerii examenelor de acordare a gradelor didactice II și I se va efectua o singură inspecție curentă.

De asemenea, pentru cadrele didactice care se vor înscrie în perioada 1 octombrie—1 noiembrie 1998 în vederea susținerii acestor examene se va efectua tot o singură inspecție curentă.

Începând cu anul școlar 1999/2000, pentru cadrele didactice care se vor înscrie în perioada 1 octombrie—1 noiembrie 1999 se vor lua toate măsurile pentru a se efectua cele două inspecții curente prevăzute la art. 35 alin. (2) și, respectiv, la art. 36 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 128/1997.

Pentru cadrele didactice înscrise pentru seria 1997—1999, în vederea susținerii examenului de acordare a gradului didactic I, lucrările metodic-științifice se depun până la data de 30 septembrie 1998.

Recenzia lucrărilor se va face până la data de 10 octombrie 1998.

Propunerile pentru desemnarea președinților de comisii se vor înainta Ministerului Educației Naționale până la data de 20 octombrie 1998.

Susținerea lucrărilor metodic-științifice în sesiuni publice și efectuarea inspecției speciale se vor realiza, pentru cadrele didactice aflate în situația de mai sus, în perioada 20 octombrie 1998—20 iunie 1999.

METODOLOGIA FORMĂRII CONTINUE A PERSONALULUI DIDACTIC DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Formarea continuă, inclusiv conversia profesională a personalului didactic preuniversitar, potrivit prevederilor Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare, și ale Legii nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, constituie un drept. Această importantă activitate socială este coordonată de Ministerul Educației Naționale și se realizează prin unități de învățământ, case ale corpului didactic, centre, instituții și alte forme instituționalizate pentru pregătirea și perfecționarea personalului de conducere, îndrumare și control.

Aceste instituții se pot asocia cu alte instituții similare din țară și din străinătate, conform reglementărilor legale.

Întreaga activitate de formare continuă a cadrelor didactice urmărește realizarea obiectivelor fundamentale ale educației și învățământului:

- dezvoltarea identității naționale, în contextul integrării europene și mondiale;
- dezvoltarea culturală, științifică, tehnică și profesională;
- dezvoltarea capacității de anticipare și de adaptare la schimbare, pentru progres psihosocial și integrare;
- formarea și dezvoltarea personalității umane integrale, armonioase, creatoare, independente și interdependente;
- dezvoltarea caracterului prospectiv și permanent al educației;
- democratizarea educației și a învățământului, asigurarea condițiilor de egalizare relativă și gradată a șanselor de acces și parcurgere, pentru dezvoltarea maximă a potențialului psihofizic al fiecărui individ, pentru realizarea caracterului deschis al învățământului;
- formarea capacităților cognitive, afectiv-motivaționale, volitiv-acționale, atitudinale și aptitudinale, a stilului activității intelectuale, a conștiinței de sine și a celei sociale, a concepției despre om și societate;
- dezvoltarea personalității capabile de cooperare, comunicare, decizie, inovare și de adaptare creatoare la mediu și a mediului la condiția umană;
- educarea în spiritul valorilor democratice, moral-civice și patriotice, estetice și culturale ale societății contemporane;
- realizarea unei noi armonii între cultura generală, de specialitate și cea profesională, la nivelul exigențelor formative ale societății postindustriale informatizate, în funcție de profilul de formare determinat;
- formarea tinerei generații pentru integrare culturală și socioprofesională eficientă, pentru dezvoltarea culturii și civilizației.

În scopul realizării acestor obiective, activitatea de formare continuă va fi axată pe obiective specifice dezvoltării competențelor psihopedagogice și metodice în specialitate și psihorelaționale, teoretico-metodologice, practic-acționale și constructiv-creatoare.

În acest context, restructurarea formării continue a cadrelor didactice constituie obiectivul prioritar al asigurării calității învățământului, șansa reformei învățământului.

I. Competențe pentru profesia de cadru didactic

I. 1. Competențe pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social

- Competența de a fi proactiv, de a se comporta conform unei opțiuni conștiente, bazată pe valori și nu pe condiții supuse unor criterii afective.

- Competența de a proiecta finalul în minte (de a elabora obiective, finalități, de a anticipa activitatea și rezultatele).
- Competența de a planifica în funcție de priorități (de importanță).
- Competența de a raționa avantaj/avantaj (câștig/câștig). Aceasta presupune capacitatea conducerii interpersonale, capacitatea de conștientizare, imaginația, conștiința morală și voința, autonomia în relațiile cu ceilalți, în realizarea scopurilor.
- Competența de a înțelege și apoi de a solicita să fie înțeles.
- Competența de a acționa sinergic, având capacități subordonate, cum sunt: cooperarea creativă, comunicarea sinergică, valorificarea diferențelor etc.
- Competența unei autoreînnoiri echilibrate, o autoreînnoire fizică, spirituală, mentală, socioafectivă a personalității (capacitatea de a produce), care înseamnă păstrarea și sporirea propriei personalități. Această competență este cea care le face posibile pe toate celelalte.

Considerăm că aceste competențe sunt necesare conducerii eficiente a procesului de învățământ, constituind temeiul pe care se vor structura competențele specifice profesiei de cadru didactic.

I. 2. Competențe pentru profesia de cadru didactic

A. Competențele de bază ale cadrului didactic

Acestea sunt derivate din obiectivele, conținutul învățământului și din rolurile/funcțiile cadrului didactic, alcătuind „stratul prim” al formării personalului didactic.

- ◇ Comunicativitatea
- ◇ Empatia
- ◇ Învățarea
- ◇ Conducerea-analiza, diagnoza, prognoza (planificarea), proiectarea, organizarea, îndrumarea, dirijarea, evaluarea și decizia
- ◇ Valorizarea conținutului
- ◇ Cercetarea și inovarea practicii școlare și extrașcolare
- ◇ Cunoașterea elevului
- ◇ Creativitatea

Aceste competențe necesită un curriculum comun, obligatoriu.

B. Profilul de competență a cadrului didactic

„Profilul de competență poate fi definit ca domeniu de convergență dintre statut/rol și personalitate, fiind reprezentat de calitatea principalelor coordonate ale personalității, considerată sincronică” (Rodica Niculescu), în raport cu statutul și cu rolul socioprofesional deținut, raport analizat din perspectiva eficienței socioprofesionale.

B.1. Competență în specialitate

Planul teoretic:

- de a asimila conținutul științific, propriu disciplinelor de învățământ predate, și metodele, tehnicile de informare;
- de a realiza corelații intra-, inter- și pluridisciplinare ale conținuturilor;
- de a actualiza, prelucra, esențializa, ilustra, reprezenta și dezvolta conținutul;

- de a surprinde valențele formative și educative ale conținutului.

Planul operațional:

- de a structura asimilarea conținuturilor, astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective, motivaționale, volitive, atitudinale (acomodarea);
- de a dirija asimilarea tehnicilor de activitate intelectuală o dată cu informațiile;
- de a forma modul de gândire specific disciplinei respective de învățământ și modul de gândire sistemic;
- de a valoriza conținutul obiectului de învățământ, structurând comportamentele raportate la valori;
- de a comunica fluent, expresiv, coerent.

Planul creator:

- de a adapta conținuturile specificului dezvoltării psihice stadiale a elevilor;
- de a stimula dezvoltarea maximală a potențialului fiecărui copil, prin asimilarea conținuturilor;
- de a promova învățarea participativă, anticipativă, societală, creatoare;
- de a dirija surprinderea problemelor și dezvoltarea lor;
- de a dezvolta conținuturile și strategiile de asimilare.

B.2. Competențe psihopedagogice și metodice

Planul teoretic:

- de a asimila conținutul pedagogiei generale, al teoriei educației, al didacticii cognitive, al managementului didactic și educativ, al psihopedagogiei generale, al psihopedagogiei vârstelor, al psihologiei sociale;
- de a realiza sisteme, corelații între conținuturile asimilate;
- de a prelucra, transforma, adapta și dezvolta conținuturile prin aplicarea în situații educaționale specifice;
- de a înțelege structurarea (geneza) psihicului copilului și al tânărului;
- de a înțelege obiectivele învățământului contemporan;
- de a înțelege concepția managementului didactic și educațional;
- de a înțelege raporturile dintre psihologia pedagogică, didactică și didacticile speciale;
- de a asimila teoria și metodologia studierii personalității copilului și a cercetării procesului de învățământ.

Planul operațional:

- de analiză și diagnoză a stării educaționale a grupului de elevi și a fiecărui elev;
- de a analiza și decide, în cunoștință de cauză, modul de aplicare a teoriei psihopedagogice și metodice în situații educaționale specifice;
- de a „personaliza” conținuturile în contexte educaționale determinate;
- de a proiecta activități instructiv-educative școlare și extrașcolare pe diferite perioade;
- de a organiza, îndruma și coordona activități de implementare a proiectelor elaborate;
- de control, evaluare și reglare-autoreglare;
- de a conduce procesul de predare-învățare, astfel încât să formeze capacități de cooperare, de comunicare, de gândire convergentă, divergentă, flexibilă, creatoare, de control, de autoapreciere și autoreglare etc.;
- de a forma și dezvolta interesul, motivația, afectivitatea, voința, inteligența și caracterul etc.;
- de a iniția acțiuni de investigare a procesului instructiv-educativ în scopuri ameliorative.

Planul creator:

- capacitatea de empatie;
- capacitatea de adaptare la situații atipice din practica școlară și extrașcolară;
- de a se dăruie cu vocație rolului asumat;
- de a manifesta dragoste și înțelegere față de copii;
- de a inova practica educativă școlară și extrașcolară;
- de a dezvolta înclinații, aptitudini, talente;
- de sociabilitate și cooperare.

B.3. Competențe psihorelaționale

Planul teoretic:

- de a asimila cunoștințe de psihopedagogie socială, de psihologie a grupurilor școlare, de psihologie a învățării sociale, de psihologie a creativității în grup, de dirijare a comportamentului uman etc.

Planul operațional:

- de a organiza grupul de elevi, de părinți etc.;
- de a comunica cu grupurile;
- de a înțelege interrelațiile din grupul de elevi, de părinți, de educatori etc.;
- de a dezvolta relații pozitive în interiorul grupurilor;
- de a manifesta comportament empatic;
- de a motiva și antrena grupul în realizarea unor scopuri comune, promovând teoria asemănării în diferențe;
- de a acorda, treptat, autonomie grupului de elevi, cultivând independența și interdependența membrilor și grupurilor;
- de a transforma grupul într-unul educogen, orientându-l spre valori autentice;
- de a coopera cu grupul de elevi, cu părinții, cu profesorii etc., realizând un autentic parteneriat în educație;
- de a forma elevilor capacități, cum sunt: cooperarea, comunicarea, empatia, creativitatea etc.

Distincțiile dintre aceste categorii de competență nu sunt tranșante, ele interacționând în comportamentul profesorului, manifestându-se unitar în stilul de învățământ. De asemenea, între planurile teoretic, operațional și creator delimitările sunt relative, acestea manifestându-se în conexiuni diverse, în diferite momente ale formării inițiale și continue, în diferite situații educaționale.

Competențele identificate nu sunt ierarhizate și nu epuizează sfera domeniului, ele fiind expresia unei opțiuni în raport cu contextul învățământului actual, fiind prezentate într-un spirit sintetic.

Aceste competențe pot fi specificate în funcție de anumite variabile (trepte de învățământ, obiectul de învățământ, stadiile dezvoltării psihice etc.), necesitând asimilarea, în acest caz, a unui curriculum specific.

II. Formarea continuă a personalului didactic din învățământul preșcolar, primar, secundar (gimnazial, profesional, liceal și postliceal)

II. 1. Forme ale pregătirii continue:

a) perfecționarea curentă prin activitățile metodico-științifice și psihopedagogice, realizate la nivelul unității de învățământ sau pe grupe de unități. Acestea intră în atribuțiile unităților de învățământ și ale inspectoratelor școlare.

Perfecționarea curentă prin:

- simpozioane;
- sesiuni de comunicări;

- stagii periodice de informare științifică de specialitate și în domeniul științelor educației;
- forme de perfecționare prin corespondență; programe punctuale.

Acestea pot fi organizate de oricare dintre instituțiile implicate în perfecționarea cadrelor didactice, la inițiativa proprie sau la solicitarea unor categorii de cadre didactice, îndeosebi de Casa Corpului Didactic.

Alte forme de perfecționare curentă:

- cursuri fără frecvență, organizate de instituțiile de învățământ superior, combinate cu consultații;
- cursuri organizate de societăți științifice și de alte organizații profesionale ale personalului didactic etc.;
- b) perfecționarea prin definitivarea în învățământ și acordarea gradelor didactice II și I intră în atribuțiile universităților, liceelor pedagogice, colegiilor universitare pedagogice și liceelor de profil;
- c) programele de perfecționare, organizate o dată la 5 ani, destinate personalului didactic și personalului de conducere (perfecționare periodică), intră în atribuțiile universităților, liceelor pedagogice, liceelor de profil — centre de perfecționare, în cooperare cu Institutul de Științe ale Educației, cu inspectoratele și casele corpului didactic, coordonate de Ministerul Educației Naționale;
- d) perfecționarea prin burse și stagii în țară și/sau în străinătate, prin cursuri postuniversitare și doctorate, intră în atribuțiile universităților și se desfășoară în baza unor norme metodologice specifice;
- e) programele de conversie profesională intră în atribuțiile instituțiilor de învățământ superior și se desfășoară în baza unor norme metodologice specifice, precum și în atribuțiile liceelor de profil și ale liceelor pedagogice.

II. 2. Organizarea activității de formare continuă a cadrelor didactice

a) Perfecționarea de specialitate, metodică și psihopedagogică a personalului didactic din învățământul preșcolar și primar se realizează în colegii pedagogice universitare și în licee pedagogice, cu sprijinul inspectoratelor școlare județene și al instituțiilor de învățământ superior.

Repartizarea atribuțiilor de perfecționare a învățătorilor și educatoarelor, pe colegii pedagogice universitare și licee pedagogice, se realizează de către Ministerul Educației Naționale, pe baza unor criterii de acreditare pentru activitatea de formare continuă. Lista colegiilor pedagogice universitare și a liceelor pedagogice, care au repartizate atribuții de perfecționare, va fi comunicată de către Ministerul Educației Naționale inspectoratelor școlare, colegiilor pedagogice universitare și liceelor pedagogice, în fiecare an, până la data începerii înscrierilor.

b) Perfecționarea de specialitate, metodică și psihopedagogică a profesorilor din învățământul secundar (gimnazial, profesional, liceal, postliceal) se realizează în instituții de învățământ superior prin facultăți, departamente și catedre. Lista instituțiilor de învățământ superior, care au atribuții de perfecționare, va fi comunicată de către Ministerul Educației Naționale inspectoratelor școlare și instituțiilor de învățământ superior, în fiecare an, până la data începerii înscrierilor.

c) Perfecționarea de specialitate, metodică și psihopedagogică a maiștrilor-instructori se realizează în unități de învățământ de profil. Lista unităților de profil, care au repartizate atribuții de perfecționare pentru maiștri-instructori, va fi comunicată de către Ministerul Educației Naționale inspectoratelor școlare și liceelor de profil, în fiecare an, până la data începerii înscrierilor.

Cadrele didactice pot opta pentru a participa la orice formă de perfecționare și pentru oricare dintre centrele de perfecționare aflate pe lista unităților de învățământ cărora le-au fost repartizate atribuții în acest sens la specialitatea respectivă de către Ministerul Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal.

Instituției de învățământ căreia i-au fost repartizate atribuții de perfecționare i se pot suspenda temporar sau anula, după caz, aceste drepturi și îndatoriri de către Ministerul Educației Naționale, dacă se constată că activitățile de resort nu sunt cel puțin la nivelul standardelor minime.

d) Pregătirea și perfecționarea personalului de conducere, îndrumare și control de la toate nivelurile sistemului de învățământ se realizează în centre, instituții și prin alte forme instituționalizate: universități, Institutul de Științe ale Educației, inspectoratele școlare, casele corpului didactic, sub coordonarea Ministerului Educației Naționale.

e) Formarea curentă a învățătorilor, educatoarelor și institutorilor se realizează în instituțiile menționate la pct. II. 2 lit. a).

f) Formarea curentă a maiștrilor-instructori se realizează în unitățile de învățământ menționate la pct. II. 2 lit. c).

g) Formarea curentă a profesorilor se realizează în casele corpului didactic.

h) Formarea curentă și prin programe de perfecționare, organizate o dată la 5 ani, a personalului didactic încadrat la palate și la cluburi școlare se realizează în cadrul Palatului Național al Copiilor.

i) Formarea curentă și prin programe de perfecționare, organizate o dată la 5 ani, a educatoarelor din grădinițe speciale, precum și a învățătorilor și profesorilor, care funcționează în casele de copii, în școli speciale și în penitenciare, se realizează în instituții de învățământ superior de profil, pe bază de programe speciale.

j) Formarea curentă și prin programe de perfecționare, organizate o dată la 5 ani, a cadrelor didactice din liceele pedagogice, care sunt formatori pentru învățători și educatoare, se realizează, în domeniul psihopedagogiei și al metodologiei instruirii și educației în învățământul preșcolar și primar, de către departamentele pentru formarea cadrelor didactice, cu sprijinul instituțiilor de învățământ superior, sub coordonarea Ministerului Educației Naționale.

Tematica activităților se stabilește de către Ministerul Educației Naționale și de către departamentele sale, prin articularea unor module-cadru cu unele module specifice intereselor participanților, prin armonizarea ofertei și a cererii de perfecționare de către participanți.

Programarea activităților de formare curentă se realizează de către departamentele de formare a cadrelor didactice și de către Ministerul Educației Naționale.

k) Formarea curentă a profesorilor încadrați în cabinetele de asistență psihopedagogică și în centrele județene de asistență psihopedagogică se realizează prin programe specifice de către instituții de învățământ superior, în colaborare cu Institutul de Științe ale Educației, sub coordonarea Ministerului Educației Naționale.

l) Formarea curentă a profesorilor metodiști încadrați în casele corpului didactic se realizează prin programe specifice de către universități, în colaborare cu Institutul de Științe ale Educației, sub coordonarea Ministerului Educației Naționale.

m) Perfecționarea personalului didactic auxiliar se realizează prin programe specifice în casele corpului didactic, sub coordonarea inspectoratelor școlare.

n) Perfecționarea curentă prin alte forme și programe — învățământ deschis la distanță — se realizează de către toate instituțiile interesate.

Pregătirea prin studiu individual și prin activități desfășurate la nivelul unității școlare

Cadrele didactice înscrise pentru perfecționare vor desfășura o activitate concretă și intensă, în scopul dezvoltării competențelor profesionale specifice și al obținerii unor performanțe observabile și măsurabile în activitatea cu elevii.

În funcție de forma de perfecționare la care participă (definitivat, gradul II, gradul I, perfecționare curentă sau programe organizate o dată la 5 ani) pot fi proiectate și realizate acțiuni, cum sunt:

- microcercetări constatative, ameliorative privind activitatea instructiv-educativă, școlară și extrașcolară;
- elaborarea unor instrumente pentru testarea necesității de perfecționare a cadrelor didactice la nivelul unității școlare, al comisiei metodice, al colectivului de catedră;
- proiectarea unor activități metodice coerente pe termen mediu și lung, pentru a răspunde exigențelor specifice colectivului de cadre didactice și celor impuse de reforma învățământului;
- elaborarea unor proiecte, modele, instrumente, necesare promovării unui învățământ cu prioritate formativ-educativ;
- elaborarea obiectivelor pe capitole și pe obiecte de învățământ;
- elaborarea de probe de evaluare formativă, predictivă și sumativă pentru anumite obiecte de învățământ;
- elaborarea de proiecte și schițe pentru activitățile didactice și extradidactice de către cadrele didactice stagiare, până la obținerea definitivării în învățământ;
- pregătirea și susținerea unor lecții și activități școlare și extrașcolare, pe baza folosirii unor metode moderne, eficiente, adecvate situației de învățare: modelarea, problematizarea, descoperirea, dezbaterea, studiul de caz, jocul de rol, simularea, procesul pedagogic etc.;
- organizarea și desfășurarea unor activități formativ-educative extraclasă și extrașcolară: cercuri pe obiecte, vizionări, excursii didactice, concursuri, vizite, întâlniri etc.;
- elaborarea și utilizarea unor mijloace de învățământ necesare activității instructiv-educative, amenajarea unor cabinete de documentare, centre de creație în domeniul procesului de învățământ de tehnica activității intelectuale etc.

Fiecare cadru didactic va prezenta fișa de autoevaluare, semnată de responsabilul comisiei metodice și de directorul unității școlare la finalizarea oricărei forme de perfecționare. Această fișă va fi luată în considerare la evaluarea activității cadrului didactic respectiv.

Pregătirea prin studiu individual și prin activități comune la nivelul instituțiilor de învățământ care au repartizate atribuții de perfecționare

Participarea cadrelor didactice înscrise pentru susținerea examenelor, în vederea definitivării în învățământ sau acordării gradului didactic II sau I, la activitățile comune organizate de unitățile de învățământ cu atribuții de perfecționare nu condiționează prezentarea lor la aceste examene.

Pregătirea în vederea obținerii definitivării în învățământ sau a gradelor didactice se realizează în domeniul specialității, metodicii predării acestora și al psihopedagogiei, sub formă de cursuri, seminarii, activități practice sau de laborator, ateliere de lucru etc.

Se vor folosi strategii menite să antreneze cooperarea dintre cadrele didactice, valorificarea și dezvoltarea experienței personale.

Activitățile de formare curentă și cele de pregătire pentru examene, în vederea definitivării în învățământ și acordării gradelor didactice, se desfășoară pe baza unor tematici elaborate, pentru fiecare formă de perfecționare, pe baza programelor de perfecționare aprobate de Ministerul Educației Naționale.

Cadrul didactic formator, titular al unui anumit curs de perfecționare, va elabora această tematică pentru activitățile comune, în care vor fi cuprinse module-nucleu din programă, precum și unele module alternative, potrivit opțiunilor de perfecționare ale cadrelor didactice participante.

Alte module alternative vor fi asimilate prin studiu individual. Evaluarea, în cadrul examenelor, în scopul obținerii definitivării în învățământ și a gradului didactic II, se va face pe baza întregii programe.

Tematicile activităților comune de perfecționare se stabilesc înainte de începerea cursului, când se testează și opțiunile cadrelor didactice participante.

Sesiunile de activități comune de pregătire se vor organiza în timpul vacanțelor școlare, în cel mult două perioade compacte sau, eșalonat, pe parcursul anului școlar, în ziua metodică sau la sfârșit de săptămână, în cazul în care numărul cadrelor didactice de aceeași specialitate dintr-un județ constituie o formație de curs.

În alcătuirea orarelor pentru sesiunile de activități comune de perfecționare se va asigura includerea tuturor disciplinelor prevăzute în planul de învățământ pentru perfecționare.

Structura activităților de perfecționare în sesiunile de activități comune este prevăzută în anexa nr. 1, pentru învățători și educatoare, pentru maiștri-instructori și pentru profesori.

Activitățile de perfecționare pot fi incluse în norma didactică a cadrelor didactice care le efectuează sau pot fi retribuite în sistemul cumul/plată cu ora, după caz.

Pregătirea prin studiu individual și prin activități comune a cadrelor de conducere, îndrumare și control se realizează în cadrul instituțiilor abilitate în acest sens, coordonate de Ministerul Educației Naționale, în colaborare cu Institutul de Științe ale Educației, casele corpului didactic și cu alte instituții. Această pregătire se desfășoară atât prin programe comasate, organizate o dată la 5 ani, cât și eșalonat, printr-o mare varietate de oferte de programe alternative, în stagii, în cadrul formării curente (vezi programul de formare, organizat o dată la 5 ani pentru cadrele de conducere).

Casa Corpului Didactic — centru de resurse și dezvoltare profesională

- Casa Corpului Didactic este centrul de documentare și de organizare a activităților de formare curentă a personalului didactic și a cadrelor de conducere, îndrumare și control de la nivelul inspectoratelor școlare, printr-o ofertă multiplă de programe.
- Organizează sesiuni metodic-științifice de comunicări, simpozoane la nivel național sau cu participare internațională, întâlniri, schimburi de experiență, seminarii interactive, acțiuni de colaborare cu universități, cu Institutul de Științe ale Educației, cu alte instituții și organizații profesionale ale cadrelor didactice, stagii de scurtă durată de informare științifică în specialitate, în domeniul științelor educației, pe probleme vizând politica educațională, legislația școlară, reforma învățământului etc.

- Realizează formarea continuă a personalului didactic auxiliar pe baza unor programe aprobate de către inspectoratele școlare.
- Realizează oferta multiplă de programe de dezvoltare profesională pentru toate categoriile de cadre didactice, la cererea unităților școlare, a inspectoratelor școlare, comisiilor metodice, cercurilor pedagogice, consiliilor de administrație, consiliilor profesionale și a cadrelor didactice individuale.
- Casa Corpului Didactic organizează și realizează diverse tipuri de programe:
  - ◊ stagii, cursuri, sesiuni pentru formarea curentă a personalului didactic și a personalului necalificat, în acord cu programul de reformă a învățământului preuniversitar;
  - ◊ programe tip „contact” — seminarii, colocvii, simpozioane — cu continuitate tematică, pentru informarea profesională a personalului didactic;
  - ◊ programe punctuale de asistare a autoformării profesionale, la cerere;
  - ◊ programe de inițiere, contra cost, în utilizarea calculatorului, în limbi străine, în cercetarea procesului formativ-educativ etc.;
  - ◊ programe de cercetare educațională — finanțate prin inițiativă de stat și/sau privată și cofinanțate prin inițiativă zonală și locală, cu rol inovativ.

Activitățile comisiilor metodice ale diriginților, ale cercurilor pedagogice ale diriginților, pe clase și trepte de învățământ, vor fi organizate și desfășurate de către inspectoratele școlare în colaborare cu unitățile școlare și cu casele corpului didactic.

Activitatea educativă școlară și extrașcolară va fi un domeniu prioritar al activităților inițiate și desfășurate în casele corpului didactic, în colaborare cu inspectoratele școlare, cu direcția de resort din Ministerul Educației Naționale, cu Institutul de Științe ale Educației etc.

Elaborarea unei concepții coerente și flexibile cu privire la proiectarea, realizarea și evaluarea activității educative școlare și extrașcolare și la formarea cadrelor didactice constituie, în acest sens, o componentă esențială a dezvoltării profesionale a acestora, ce poate fi îndeplinită de către casele corpului didactic printr-o ofertă de programe alternative.

Inițierea unor studii de diagnoză și prognoză asupra calității învățământului într-o unitate școlară, zonă sau la nivelul județului, în colaborare cu inspectoratele școlare, cu organizații și instituții, cu alți parteneri în procesul educației, este o altă atribuție importantă a caselor corpului didactic, adaptarea și flexibilitatea programelor de formare curentă, în raport cu cerințele de profesionalizare a cadrelor didactice, trebuie să constituie axe ale eficienței învățământului. În acest sens, casele corpului didactic vor elabora și vor aplica seturi de instrumente de testare a necesităților de perfecționare a diferitelor categorii de cadre didactice.

II. 3. Proiectarea și realizarea conținutului activității de formare continuă (curentă) prin: definitivarea în învățământ și acordarea gradelor didactice II și I; programe de perfecționare organizate o dată la 5 ani; burse și stagii în țară și în străinătate, prin cursuri postuniversitare și doctorat; programe de conversie profesională și alte forme.

Conținutul activităților de perfecționare a cadrelor didactice, prin definitivare în învățământ și prin acordarea gradelor II și I, este cuprins în programe unitare alcătuite din module-nucleu de reformă și din module alternative, pentru specialitate și metodică predării acesteia, pentru pedagogie

și elemente de psihologie, aprobate de Ministerul Educației Naționale.

Asimilarea conținutului prevăzut în programele de perfecționare se realizează prin forme variate de activități teoretico-metodologice, practic-acționale și constructiv-creatoare, individuale și colective, prin aplicarea unor metodologii specifice învățării la adulți.

Perfecționarea curentă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar se efectuează prin formele prevăzute la art. 32 alin. (4) din Legea nr. 128/1997.

II. 3.1. Activitatea metodică-științifică și psihopedagogică la nivelul unității de învățământ sau pe grupe de unități

Perfecționarea, la nivelul unităților de învățământ, trebuie să îndeplinească funcția de reglare-autoreglare a activității instructiv-educative, didactice și extradidactice, de dezvoltare profesională personalizată, de inovare a practicii școlare într-un anumit spațiu de instruire și într-o situație educativă, de stimulare a creativității cadrelor didactice și a elevilor, de investigare a activității școlare.

a) Activitatea colectivelor de catedră/comisiilor metodice va fi axată, cu prioritate, pe adaptarea conținuturilor învățării și metodologiei, în funcție de situații didactice specific determinate, în primul rând, de structura psihică internă a elevilor.

În acest context, centrul de interes al activităților metodice și psihopedagogice îl constituie:

- definirea obiectivelor și a obiectivelor operaționale, ierarhizate și diferențiale, pentru situații concrete, școlare și extrașcolare;
- prelucrarea, esențializarea și structurarea conținutului învățării în raport cu personalitatea fiecărui elev și cu sintalitatea grupului;
- metodologia predării-învățării și evaluării;
- acțiuni practice și cercetări pentru prevenirea și combaterea excluderii de la reușita școlară, pentru valorificarea potențialului fiecărui elev la nivelul proximei dezvoltări, pentru egalizarea șanselor de acces și parcurgere cu succes a activității școlare prin adaptarea strategiilor la caracteristicile evoluției psihofizice a elevilor etc.

b) Activitatea metodică și psihopedagogică, la nivelul cercurilor pedagogice, va fi orientată, îndeosebi, spre adecvarea condițiilor externe, rezultate din specificul conținutului obiectelor de învățământ la strategiile didactice, la modulurile de organizare a activității, de evaluare, reglare, autoreglare, la profilul de competență al cadrului didactic.

La acest nivel, activitatea de perfecționare va fi axată, îndeosebi, pe probleme, cum sunt:

- cercetarea și inovarea practicii educaționale în domeniul analizei logico-funcționale a conținuturilor concrete ale instruirii și educației;
- elaborarea obiectivelor și a obiectivelor operaționale pe obiecte de învățământ;
- elaborarea probelor de evaluare formativă, pe capitole, în concordanță cu obiectivele;
- proiectarea strategiilor de instruire și educație, specifice diferitelor conținuturi și situații de învățare în activitatea școlară și extrașcolară;
- dezvoltarea creativității individuale și de grup a cadrelor didactice și a elevilor;
- dezvoltarea competențelor proiectiv-conceptuale, de comunicare, practic-acționale, metodologice, constructiv-creatoare și de evaluare a cadrelor didactice, prin elaborarea conștientă și coerentă a unor alternative metodice, a unor variante de proiecte de activități didactice și extradidactice etc.

Managerii cercurilor pedagogice, ai comisiilor și colectivelor de catedră vor proiecta activitățile, armonizând obiectivele și conținuturile determinate de reforma învățământului cu cele impuse de necesitățile de perfecționare a cadrelor didactice, avându-se în vedere și nivelul de structurare a competențelor pedagogice ale cadrelor didactice respective (stagiar, cu definitivat, cu gradul II, cu gradul I, cu doctorat etc.).

Vor fi propuse alternative de conținut și de metodologie ale activităților metodice și psihopedagogice, în scopul optimizării pregătirii cadrelor didactice.

Evantaiul acestor activități de perfecționare va fi diversificat. Vor fi propuse și activități vizând determinarea standardelor minime și de excelență în pregătirea elevilor și a cadrelor didactice. O atenție deosebită va fi acordată preocupărilor pentru studiul personalității (individualității) fiecărui elev și al sintalității grupurilor de elevi, în scopul fundamentării științifice a activității instructiv-educative. Activitățile educative școlare și extrașcolare vor constitui o dominantă a activităților de perfecționare la nivelul unității de învățământ.

De asemenea, cercetarea unor modalități diferențiate de structurare și dezvoltare a stilului activității intelectuale, a modului de gândire, a capacității de a coopera și comunica eficient, de a analiza și decide, de formare a tehnicii argumentării și contraargumentării etc. va constitui o prioritate în cadrul activităților de dezvoltare profesională a cadrelor didactice.

Dezbateră, analiza de conținut, simularea, studiul de caz, atelierul, activitatea interactivă, în grup, de dezvoltare a experiențelor valoroase și crearea de noi modele teoretice și practice, eficiente, de activitate instructiv-educativă, lucrările de laborator, cercetările constatativ-ameliorative, dezvoltătoare, operaționale etc. vor constitui modalități prioritare de optimizare a activității cadrului didactic, în scopul obținerii unor performanțe observabile și măsurabile în activitățile cu elevii.

Comisiile metodice ale învățătorilor se constituie în școlile cu un număr mai mare de 3 învățători care predau la aceleași clase.

În celelalte cazuri, comisiile metodice și/sau colectivele de catedră se organizează pe grupe de școli.

Când nu este posibilă nici această modalitate de organizare, învățătorii care predau într-o școală constituie comisia metodică a claselor I—IV din școala respectivă.

Comisiile metodice pentru educatoare se organizează în grădinițele cu minimum 3 educatoare sau pe grupe de grădinițe.

În grădinițele din mediul urban sau în localitățile rurale cu mai multe grădinițe, comisiile metodice se organizează pentru educatoarele care funcționează la aceleași grupe de copii (mică, mijlocie, mare, pregătitoare).

Programele de activitate ale comisiei metodice vor fi proiectate pe baza unei concepții coerente, vizând, cu prioritate, conținuturi care se impun în urma analizei-diagnoză a activității instructiv-educative desfășurate la nivelul instituției/zonelor respective, în scopul ameliorării, extinderii sau dezvoltării, după caz, a experienței pozitive sau al prevenirii și eliminării efectelor negative, a punctelor slabe din activitatea instructiv-educativă.

Consiliile de administrație și consiliile profesionale vor constitui pârgii importante ale perfecționării pregătirii cadrelor didactice din unitatea de învățământ respectivă.

În programele de activitate, analiza-diagnoză a calității activității cadrelor didactice, proiectarea unor programe specifice de dezvoltare profesională, eșalonate pe o perioadă mai lungă, de cel puțin 2 ani, evaluarea, reglarea-autore-

glarea la nivelul unității școlare și coordonarea activităților colectivelor de catedră constituie priorități la acest nivel.

Cercurile pedagogice reunesc educatoare, învățători, maistri-instructori, profesori, responsabili ai comisiilor metodice, directori, cadre didactice încadrate în centrele de asistență psihopedagogică și în centrele județene de asistență psihopedagogică, în casele corpului didactic, în învățământul special, în palate și cluburi ale copiilor etc. dintr-o zonă, astfel încât numărul membrilor să nu fie mai mic de 25 și mai mare de 50 de cadre didactice.

În mediul rural, cercurile pedagogice se organizează pe grupe de localități sau pe județe pentru specialitățile unde numărul cadrelor didactice este mic.

Cercurile pedagogice se organizează și se desfășoară de 3 ori în cursul unui an școlar. Activitatea cercurilor pedagogice este coordonată de inspectoratele școlare.

Perfecționarea curentă a cadrelor didactice și a cadrelor de conducere, îndrumare și control se realizează pe baza unei oferte multiple de programe, descentralizat și concurențial, de către instituțiile prevăzute la art. 32 alin. (2) din Legea nr. 128/1997, prin formele specificate la alin. (4) lit. a)—f) ale aceluiași articol.

II. 3.2. Perfecționarea prin definitivarea în învățământ și prin acordarea gradelor didactice II și I

II. 3.2.1. Perfecționarea prin definitivarea în învățământ

Perfecționarea cadrelor didactice prin definitivarea pe funcția didactică urmărește consolidarea pregătirii în domeniul specialității, metodicii și psihopedagogiei, precum și dezvoltarea competențelor de a îndeplini cu bune rezultate funcția didactică.

Cadrele didactice stagiare trebuie să aprofundeze conținutul de specialitate psihopedagogic și metodic, programele și manualele școlare alternative, să utilizeze strategii didactice adecvate fiecărei situații de instruire-educație. Consolidarea competențelor de bază la nivel teoretic și operațional constituie obiectivul prioritar al perfecționării prin definitivarea în învățământ.

Conducerile unităților școlare în care funcționează cadre didactice stagiare au datoria să stabilească programe concrete de cooperare și de îndrumare a acestora în cadrul comisiei/colectivului de catedră sau al cercului pedagogic, după caz.

Definitivarea în învățământ se obține, pe baza unei inspecții școlare speciale și a unui examen, de către personalul didactic care îndeplinește condițiile de studii și condițiile prevăzute la art. 68 din Legea nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare, și care are un stagiu de cel puțin 2 ani la catedră de la obținerea diplomei de absolvire sau de licență, după caz, fiind încadrat în această perioadă cu funcția de bază în învățământ, cu normă întreagă, sau având un stagiu de cel puțin 3 ani la catedră, pentru personalul didactic asociat, care este încadrat în această perioadă cu cel puțin o jumătate de normă.

Prezentarea la examenul pentru definitivarea în învățământ este obligatorie la expirarea stagiului de 2 ani de la obținerea diplomei de licență sau de absolvire, după caz. Personalul didactic se poate prezenta la acest examen în trei sesiuni, în cel mult 5 ani de la expirarea stagiului de 2 ani. Personalul didactic titular care nu obține definitivarea în învățământ pierde calitatea de titular și, ca urmare, acestuia i se desface contractul individual de muncă în termenul legal.

Înscrierea la examenul pentru definitivarea în învățământ se face în fiecare an, în perioada 1 octombrie—1 noiembrie, pentru sesiunea din anul școlar respectiv, la conducerea unităților de învățământ, cu respectarea condițiilor

legale. Până la data de 15 noiembrie se înaintează la inspectoratele școlare dosarele cu actele necesare pentru înscrierea la examen.

Condiții de înscriere:

- stagiu de predare efectivă la catedră de la obținerea diplomei de absolvire, pentru învățători, educatoare, institutori și maiștri-instructori, respectiv a diplomei de licență, pentru profesori, conform prevederilor legale în vigoare;
- calificativul cel puțin „suficient“, obținut la aprecierea anuală și la inspecțiile școlare, după caz (anexele nr. 2 și 2 bis).

Cadrele didactice, care, până la obținerea definitivării în învățământ, au fost sancționate, nu pot fi propuse pentru acordarea definitivării pe funcția didactică până la ridicarea sancțiunii.

Cadrelor didactice înscrise la examenul pentru definitivarea în învățământ li se recomandă să participe la sesiunile de activitate comună, în vederea pregătirii pentru acest examen.

Cadrele didactice înscrise la examenul pentru definitivarea în învățământ, care nu au putut susține probele de examen din motive obiective, se pot reînscris pentru susținerea examenului în sesiunea imediat următoare, cu respectarea condițiilor legale.

Probele examenului pentru definitivarea în funcția didactică constau în:

- inspecție specială;
- probe scrise și orale la următoarele discipline:

Pentru educatoarele din unitățile preșcolare cu predare în limba română:

1. limba și literatura română, scris;
2. pedagogie preșcolară și probleme de psihologia copilului, scris;
3. metodică activității instructiv-educative din învățământul preșcolar, oral.

Pentru educatoarele din unitățile preșcolare cu predare în una dintre limbile minorităților naționale:

1. limba și literatura română, scris;
2. limba și literatura maternă, scris;
3. pedagogie preșcolară și probleme de psihologia copilului, scris;
4. metodică activității instructiv-educative din învățământul preșcolar, oral.

Pentru învățătorii din unitățile școlare cu limba de predare română:

1. limba și literatura română și metodică predării acestora, scris;
2. pedagogie școlară și probleme de psihologia copilului, scris;
3. matematică și metodică predării acesteia, oral.

Pentru învățătorii din unitățile cu predare în una dintre limbile minorităților naționale:

1. limba și literatura română și metodică predării acestora, scris;
2. limba și literatura maternă și metodică predării acestora, scris;
3. pedagogie școlară și probleme de psihologia copilului, scris;
4. matematică și metodică predării acesteia, oral.

Pentru profesori:

1. obiectul de specialitate și metodică predării acestuia, scris;
2. obiectul de specialitate și metodică predării acestuia, oral;
3. pedagogie și elemente de psihologie, scris.

Pentru maiștri-instructori:

1. obiectul de specialitate și metodică predării acestuia, scris;
2. obiectul de specialitate și metodică predării acestuia, oral;
3. pedagogie și elemente de psihologie, scris.

Învățătorii și educatoarele din unitățile de învățământ cu predare în una dintre limbile minorităților naționale vor susține probele examenului pentru definitivarea în învățământ și acordarea gradului didactic II pe baza programelor pentru învățătorii și educatoarele din unitățile școlare cu predare în limba română. Numai probele la limba maternă se susțin pe baza unei programe distincte.

II. 3.2.2. Perfecționarea prin acordarea gradelor didactice II și I

Înscrierea pentru acordarea gradelor didactice II și I se face în fiecare an, în perioada 1 octombrie—1 noiembrie, pentru anul școlar următor, la conducerile unităților de învățământ, cu respectarea prevederilor Legii nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic și ale Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare.

Una dintre cele două inspecții curente, prevăzute la art. 35 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 128/1997, va fi planificată, la solicitarea cadrelor didactice, înainte de înscrierea pentru susținerea examenului de acordare a gradului II, respectiv a gradului I. Cea de-a doua inspecție se va programa în intervalul de la înscriere până la susținerea inspecției speciale.

Inspectorii cu probleme de perfecționare vor avea o evidență clară a programării și efectuării inspecțiilor curente.

Inspecțiile curente se efectuează de către inspecții de specialitate și de cadre didactice, cu delegație, din liceele de profil, pedagogice și din învățământul superior, după caz. Cadrele didactice care efectuează inspecțiile curente trebuie să aibă în mod obligatoriu specialitatea candidaților și gradul I.

Condițiile de înscriere la examenul pentru obținerea gradului didactic II:

- Încadrarea cu funcția de bază în învățământ. Cadrele didactice asociate se pot înscrie la examenul pentru obținerea gradului didactic II, cu respectarea celorlalte condiții legale.

Personalul didactic care ocupă funcții cu drept de rezervare a catedrei se poate înscrie la examenul pentru acordarea gradului didactic II, cu respectarea condițiilor legale:

- stagiu de predare efectivă la catedră de la obținerea definitivării în învățământ, conform prevederilor legale în vigoare;
- recomandarea consiliului profesoral al unității de învățământ unde este încadrat cadrul didactic respectiv;
- calificativul cel puțin „bine“, obținut la aprecierile și la inspecțiile școlare în ultimii 3 ani premergători momentului înscrierii;
- progresul școlar realizat la disciplina(ele), clasa(ele) controlată(e), apreciat de către cadrul didactic care efectuează inspecțiile curente, prin raportarea rezultatelor școlare obținute de către elevi la data inspecțiilor curente la cele obținute la evaluările anterioare, într-un interval de cel puțin două luni;
- rezultate bune și foarte bune în activitatea instructiv-educativă cu elevii și în activitatea metodică-științifică;
- comportament demn în școală, familie și în societate, respectarea normelor deontologice (anexele nr. 3 și 3 bis).

Pentru înscrierea la examenul pentru obținerea gradului didactic I se vor respecta condițiile prevăzute la înscrierea la examenul pentru acordarea gradului didactic II, cu excepția calificativului care trebuie să fie „foarte bine“ în ultimii 3 ani premergători momentului înscrierii, la care se adaugă, potrivit anexelor nr. 4 și 4 bis:

- desfășurarea unor activități semnificative pentru manifestarea competențelor constructiv-creatoare în domeniul psihopedagogic și metodico-științific, cum sunt:
- elaborarea de „instrumente“ și materiale, necesare inovării practicii școlare, cercetării constatative, operaționale, dezvoltătoare, ameliorative etc.;
- elaborarea de programe, manuale, culegeri, caiete de activități practice, de laborator, de experiențe, mijloace de învățământ, standarde de evaluare etc.;
- desfășurarea, cu bune rezultate, a unor activități școlare și extrașcolare etc.;
- elaborarea de lucrări personale de creație, pentru cadrele didactice cu specialitatea arte plastice.

Cadrele didactice înscrise la examenul pentru acordarea gradului didactic II sau I, care, până la obținerea acestor grade, nu obțin cel puțin calificativul „bine“, respectiv „foarte bine“, la inspecțiile curente și la aprecierile anuale, precum și cele care au fost sancționate nu pot fi propuse pentru acordarea gradelor didactice respective.

Numai după ridicarea sancțiunii, cu recomandarea consiliului profesional al unității de învățământ unde sunt încadrate și cu acordul inspectoratului școlar județean, respectiv al municipiului București, cadrele didactice aflate în situația de mai sus își pot finaliza obținerea gradelor didactice în anul școlar următor.

Cadrelor didactice care au promovat examenele pentru obținerea definitivării în învățământ, a gradelor didactice II sau I ori a titlului de doctor li se consideră ca fiind îndeplinită condiția de a participa o dată la 5 ani la un program de perfecționare prevăzut la art. 33 alin. (1) din Legea nr. 128/1997.

Dosarele cadrelor didactice înscrise la examenele pentru definitivare și pentru obținerea gradelor didactice II și I, cuprinzând actele prevăzute în anexele nr. 2, 3 și 4, vor fi înaintate numai de către conducerea unităților de învățământ inspectoratelor școlare județene, respectiv ale sectoarelor și al municipiului București, unde vor fi înregistrate. Cererile de înscriere vor fi supuse aprobării consiliului de administrație al inspectoratelor școlare de către inspectorul cu probleme de perfecționare.

Până la data de 1 ianuarie a fiecărui an, inspectorul cu probleme de perfecționare va comunica, în scris, fiecărui candidat, despre aprobarea sau respingerea înscrierii, precizându-i-se motivarea respingerii dosarului.

Inspectorul cu probleme de perfecționare trimite în fiecare an, până la data de 15 februarie, instituțiilor de învățământ care realizează perfecționarea listele cu cadrele didactice înscrise la examenul pentru obținerea gradului didactic I, însoțite de fișele și de memoriile de activitate.

Până la data de 15 iunie a fiecărui an, vor fi trimise centrelor de perfecționare fișele sintetice pentru definitivare și pentru gradul didactic II.

Colocviul de admitere la gradul didactic I se susține în fiecare an, în vacanța de primăvară, la o dată care se va anunța ulterior.

Colocviul de admitere la gradul didactic I se va organiza și se va desfășura potrivit precizărilor din anexa nr. 5.

Probele pentru obținerea gradului didactic II constau în:

1. inspecție specială, precedată de cele două inspecții curente, la care calificativul minim de promovare este

„bine“. Dacă un cadru didactic nu obține la inspecțiile curente cel puțin calificativul „bine“, inspecția specială se amână cu un an și se reprogramează inspecțiile curente; în cazul în care nici în anul următor acesta nu obține calificativul corespunzător, se propune reînscrisura pentru obținerea gradului didactic II (anexa nr. 6 — Inspecția specială pentru acordarea gradelor didactice II și I);

2. probe scrise și orale, după cum urmează:

Pentru educatoarele din unitățile preșcolare cu limba de predare română:

- a) limba română și literatura pentru copii, scris;
- b) metodica activității instructiv-educative în grădinițe, scris;
- c) pedagogie preșcolară și elemente de psihologia copilului, oral.

Pentru educatoarele din unitățile preșcolare cu predarea în una dintre limbile minorităților naționale:

- a) limba română și literatura pentru copii, scris;
- b) limba maternă și literatura pentru copii, scris;
- c) metodica activității instructiv-educative în grădinițe, scris;
- d) pedagogie preșcolară și elemente de psihologia copilului, oral.

Pentru învățătorii din școlile cu limba de predare română:

- a) limba română și literatura pentru copii și metodica predării acestora, scris;
- b) matematica și metodica predării acesteia, scris;
- c) pedagogie școlară și elemente de psihologie, oral.

Învățătorii și educatoarele din unitățile cu predare în una dintre limbile minorităților naționale vor susține probele de obținere a gradului didactic II potrivit programelor pentru învățătorii și educatoarele din unitățile școlare cu predare în limba română. Numai proba pentru limba maternă și literatura pentru copii se susține pe baza unei programe distinte.

Pentru învățătorii din școlile cu predare în una dintre limbile minorităților naționale:

- a) limba română și literatura pentru copii și metodica predării acestora, scris;
- b) limba maternă și literatura pentru copii și metodica predării acestora, scris;
- c) matematica și metodica predării acesteia, scris;
- d) pedagogie școlară și elemente de psihologie, oral.

Pentru maștri-instructori:

- a) test scris la obiectul de specialitate și la metodica predării acestuia, cu abordări interdisciplinare și de creativitate;
- b) probă orală la pedagogie (și elemente de psihologie școlară).

Pentru profesori:

- a) test scris la obiectul de specialitate și la metodica predării acestuia, cu abordări interdisciplinare și de creativitate;
- b) probă orală la pedagogie și elemente de psihologie școlară.

Componenta comisiei de examinare pentru definitivarea în învățământ și pentru acordarea gradului didactic II:

Pentru învățătorii și educatoarele:

Președinte: — profesor cu specialitatea pedagogie sau limba și literatura română ori matematica, din învățământul liceal pedagogic, având gradul didactic I, care a predat metodica specialității, a îndrumat practica pedagogică și/sau a condus activități de perfecționare a învățătorilor și educatoarelor cel puțin 3 ani școlari, sau un cadru didactic de pedagogie din învățământul superior. Președintele comisiei poate fi și examinator la specialitatea sa.

Membri examinatori: — profesori din învățământul liceal, având cel puțin gradul didactic II, care au predat metodică specialității, au îndrumat practica pedagogică la specialitatea respectivă și/sau au condus activități de perfecționare a învățătorilor sau educatoarelor cel puțin 3 ani școlari (doi profesori corectori pentru fiecare probă scrisă).

Pentru maștri-instructori:

Președinte: — profesor de specialitate corespunzătoare maștrilor-instructori, având gradul didactic I, care a predat în specialitate și a condus activități de perfecționare cel puțin 3 ani școlari. Președintele poate fi și examinator la specialitatea sa.

Membri examinatori:

- profesori de specialitate, având cel puțin gradul didactic II, care au predat în specialitate și au condus activități de perfecționare a maștrilor-instructori cel puțin 3 ani școlari;
- profesori de pedagogie, având cel puțin gradul didactic II, care au condus activități de perfecționare și au îndrumat practica pedagogică (doi profesori corectori pentru fiecare probă scrisă).

Pentru profesori:

Președinte: — profesor sau conferențiar universitar ori lector doctor, având specialitatea candidaților. Președintele poate fi și examinator la specialitatea sa.

Membri examinatori: — profesori, conferențieri sau lectori doctori sau doctoranzi (doi profesori corectori pentru fiecare probă scrisă).

Componența comisiilor de examinare se propune de senatele universităților și se înaintează spre aprobare Ministerului Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal, după modelul prezentat în anexa nr. 7. Pentru învățători, educatoare și maștri-instructori, componența comisiilor de examinare se aprobă de Ministerul Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal, la propunerile liceelor pedagogice și a școlilor de profil — centre de perfecționare, avizate de inspectoratele școlare județene. Propunerile de comisii, în două exemplare, vor fi înaintate Ministerului Educației Naționale, până la data de 1 iunie, în fiecare an.

Subiectele pentru probele scrise, prevăzute în cadrul examenelor de definitivare în învățământ și de acordare a gradului didactic II pentru învățători și educatoare, se stabilesc în plenul comisiei/comisiilor de examinare, după caz, din programele de perfecționare aprobate de Ministerul Educației Naționale.

Membrii comisiei/comisiilor de examinare se vor întruni cu cel puțin o oră înaintea desfășurării fiecărei probe scrise și vor propune minimum 5 (cinci) variante de subiecte, cuprinzând două treimi subiecte de specialitate și o treime subiecte de metodică predării specialității. Pentru probele de examen, în vederea definitivării în învățământ și acordării gradului didactic II la specialitatea educatoare, se vor propune, de asemenea, 5 (cinci) variante de subiecte care vor cuprinde numai subiecte de specialitate. Nu se vor propune subiecte de metodică activității instructiv-educative în grădiniță, deoarece este probă distinctă de examen.

Pentru profesori, subiectele pentru probele scrise se stabilesc de către fiecare instituție — centru de perfecționare — cu cel puțin o oră înaintea fiecărei probe scrise, pe baza programelor de perfecționare valabile. Se vor propune minimum 5 (cinci) variante de subiecte, fiecare variantă cuprinzând două treimi subiecte de specialitate și o treime subiecte de metodică predării specialității.

Pentru maștri-instructori, în cadrul fiecărui liceu de profil — centru de perfecționare —, comisia de examinare stabilește cu cel puțin o oră înainte de susținerea probei

5 (cinci) variante de subiecte, fiecare variantă cuprinzând două treimi subiecte de specialitate și o treime subiecte de metodică predării specialității.

În toate situațiile, președintele comisiei de examinare va extrage o variantă de subiecte dintre cele cinci propuse, care va constitui subiectul de examen pentru toți candidații. Membrii comisiei de examinare, la specialitatea respectivă, vor elabora baremul de corectare pe care îl vor afișa înainte de încheierea probei scrise.

Lucrările scrise se efectuează pe coli de hârtie, pe care se aplică ștampila instituției unde se desfășoară examenul. Ele au caracter secret. Candidatul își trece numele și prenumele cu majuscule pe colțul din partea dreaptă a lucrării, care, după verificarea exactității datelor, se îndoaie, se lipește pe toate laturile și se acoperă cu o etichetă pe care se aplică ștampila și semnătura președintelui comisiei.

Candidații sunt obligați să aibă asupra lor buletinul de identitate. Fiecare sală va fi supravegheată de minimum 2 (două) cadre didactice a căror specialitate este diferită de cea a candidaților, care răspund de ordinea, disciplina și de corectitudinea desfășurării probei scrise.

Președintele împreună cu directorul/decanul unității de învățământ unde se desfășoară examenul vor lua măsuri de sancționare drastică a cadrelor didactice supravegheate care nu își îndeplinesc atribuțiile în acest sens (strângerea înainte de examen a tuturor materialelor informative pe care le posedă candidații, supravegherea atentă pentru a evita fraudă etc.).

Președintele comisiei de examinare va verifica, împreună cu profesorul de specialitate, exactitatea copierii subiectelor pe tablă.

Pentru elaborarea lucrărilor, candidații vor folosi cerneală de culoare albastră sau pix cu pastă albastră.

Timpul de lucru pentru elaborarea lucrării scrise este de 3 (trei) ore din momentul scrierii subiectelor pe tablă.

Responsabilii de sală vor asigura ca numărul ultimilor candidați prezenți în sală să nu fie mai mic de trei.

Corectarea lucrărilor se face numai în unitatea de învățământ unde se desfășoară examenele de către doi profesori, pentru fiecare probă scrisă. Diferența, în ceea ce privește notarea lucrărilor, dintre cei doi profesori nu trebuie să depășească un punct. Fiecare profesor acordă nota, exprimată printr-un număr întreg sau cu zecimale.

După ce au fost corectate, notele din borderouri se trec pe lucrări de către fiecare profesor corector, care se semnează. Se face media și apoi se deschid lucrările în prezența președintelui comisiei. Notele se trec apoi în catalogul de examen.

Prin sondaj, se poate controla obiectivitatea evaluării lucrărilor scrise de către o comisie numită de Ministerul Educației Naționale.

La probele orale va examina un singur profesor de specialitate respectivă, în prezența președintelui comisiei.

Nota acordată de acesta la proba orală va constitui nota medie la obiectul respectiv.

Probele orale la examenul pentru definitivarea în învățământ se vor desfășura pe bază de bilete de examen, unice la același obiect de specialitate pentru toate comisiile. Biletele de examen sunt stabilite de profesorul(ii) examinator(i) și verificate de președintele(tii) comisiei(iilor) în conformitate cu programele de perfecționare. Ele vor conține cel puțin două subiecte: unul de specialitate și unul de metodică predării specialității (cu excepția probei de metodică activității instructiv-educative în grădiniță — care va conține cel puțin două subiecte de metodică).

Biletele pentru examenul oral au caracter secret. Examenul oral se desfășoară pe baza unui program stabilit

de comisie, astfel încât un candidat să nu susțină mai mult de un examen pe zi.

Examinarea candidaților se va desfășura între orele 8,00—21,00. Examinarea orală se realizează individual, în sală fiind prezenți, permanent, 4—5 candidați care își pregătesc răspunsul la subiecte, în prezența președintelui și a celorlalți membri sau cel puțin a președintelui comisiei și a examinatorului de la disciplina respectivă.

În situația în care examinatorul nu este edificat asupra nivelului de pregătire a candidatului, îi poate adresa și alte întrebări.

Fiecărui candidat i se va acorda timpul necesar pentru a-și pregăti răspunsul.

Candidații care nu obțin la una dintre probe nota minimă de promovare sunt declarați respinși și nu pot continua examenul.

Contestațiile privind rezultatele probelor pentru definitivarea în învățământ sau pentru obținerea gradului didactic II se vor soluționa la nivelul fiecărei instituții — centru de perfecționare, care a organizat examenul, programându-se astfel încât să asigure candidaților respectivi posibilitatea ca, în cazul rezolvării favorabile a contestației, să poată participa la celelalte probe.

Contestațiile vor fi adresate, în scris, președintelui comisiei de examinare.

Stabilirea notei la proba orală se va face de către profesorul care a examinat candidatul, consultând ceilalți membri ai comisiei de examinare. Notele obținute la finalul fiecărei probe se vor afișa după ce au fost înscrise în catalogul de examen, fiecare probă fiind obligatorie.

La încheierea examenului se vor afișa rezultatele finale, menționându-se „admis” sau „respins”.

Pentru fiecare probă scrisă sau orală, media va fi exprimată printr-un număr întreg sau cu zecimale. Media finală este media aritmetică a mediei la specialitate și la metodică, obținută din notele acordate de cei doi profesori, și a notei, după caz, de la pedagogie.

Pentru învățători, media obținută la examenul de definitivare în învățământ se calculează astfel: se adună nota obținută la proba scrisă de limba și literatura română și metodică predării acesteia cu nota obținută la proba orală de matematică și metodică predării acesteia, se împarte la doi și se obține media la specialitate.

Nota medie obținută la specialitate se adună cu nota medie obținută la proba de pedagogie, se împarte la doi și se obține media (finală) de absolvire a examenului de definitivare în învățământ.

Media la examenul de acordare a gradului didactic II se calculează în același mod ca media de la examenul de definitivare în învățământ.

La educatoare, media de absolvire a examenului de definitivare în învățământ se calculează astfel: se adună nota obținută la proba scrisă de limba română cu nota obținută la proba de metodică activității instructiv-educative, se împarte la doi și se obține media la specialitate.

Nota medie obținută la specialitate se adună cu nota obținută la proba de pedagogie, se împarte la doi și se obține media de absolvire a examenului.

Media la examenul de acordare a gradului didactic II (educatoare) se calculează în același mod ca media de la examenul de definitivare în învățământ.

Aprecierea la probele de examen, orale și scrise, și la inspecția specială pentru obținerea gradelor didactice II și I se face prin note de la 10 la 1.

La definitivat, nota minimă de promovare a inspecției speciale este 7 (șapte) și a fiecărei probe scrise sau orale,

6 (șase). Media minimă de promovare a examenului pentru definitivarea în învățământ este 6 (șase).

La gradul didactic II, nota minimă de promovare a inspecției speciale este 8 (opt) și a fiecărei probe scrise sau orale, 7 (șapte). Media minimă de promovare a examenului pentru acordarea gradului didactic II este 7 (șapte).

La gradul didactic I, nota minimă de promovare a inspecției speciale este 8 (opt). De asemenea, la recenizarea lucrării nota minimă este 8 (opt), iar la susținerea acesteia nota minimă de promovare este 7 (șapte).

Media minimă de promovare a inspecției speciale la definitivat și la gradul didactic II condiționează prezentarea la examen, fără a fi luată în calcul la stabilirea mediei.

Accesul altor persoane la examen este permis numai în baza unei împuterniciri date de Ministerul Educației Naționale și numai pentru a urmări procesul de organizare și de desfășurare a examenelor, precum și nivelul de pregătire a candidaților, fără a interveni în desfășurarea examenului.

Răspunderea pentru buna desfășurare a examenului revine președintelui comisiei de examinare și fiecărui membru al acesteia.

Toate documentele examenului vor fi păstrate în arhiva instituțiilor de învățământ minimum 2 ani.

În termen de 5 (cinci) zile de la încheierea examenului vor fi trimise la Direcția formarea formatorilor și personal din cadrul Ministerului Educației Naționale tabelele nominale (două exemplare) cu candidații admiși, grupați pe județe, pe categorii didactice și pe specialități, în vederea validării examenului [anexele nr. 8 a) și 8 b)], similar pentru gradul didactic I (anexa nr. 9).

De asemenea, centrele de perfecționare vor trimite Ministerului Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal, o dată cu tabelele nominale, întocmite în două exemplare, cu candidații admiși și subiectele de examen, baremele de corectare, precum și o informare cuprinzând aprecierile asupra modului de desfășurare a examenului și sugestii pentru optimizarea activității de perfecționare prin gradele didactice și definitivat.

După validarea rezultatelor obținute la examenele pentru acordarea gradelor didactice de către Ministerul Educației Naționale, centrele de perfecționare vor transmite inspectoratelor școlare județene, inspectorului cu probleme de perfecționare situația integrală a rezultatelor la examenele pentru definitivarea în învățământ și pentru gradul didactic II (admiși, respinși, neprezenți).

II. 3.2.3. Probele pentru obținerea gradului didactic I

Constau în:

1. un colocviu de admitere, pe baza unei tematici și a unei bibliografii aprobate de Ministerul Educației Naționale, pentru fiecare specialitate în parte.

Tematica referitoare la metodologia cercetării procesului instructiv-educativ, la elaborarea unei lucrări metodică-științifice și la proiectarea activității școlare și extrașcolare este comună pentru toate categoriile de cadre didactice, însă gradul de aprofundare a conținutului va fi diferențiat în funcție de nivelul de studii al cadrelor didactice înscrise la examenul pentru obținerea gradului didactic I.

Bibliografia poate fi diferențiată.

Tematica referitoare la domeniul de specialitate specific, din care se alege tema lucrării metodică-științifice, precum și bibliografia vor fi distincte pentru fiecare disciplină în parte.

Aceste tematici și bibliografii vor fi propuse de către unitățile de învățământ — centre de perfecționare — și vor fi aprobate de către Ministerul Educației Naționale;

2. elaborarea unei lucrări metodico-științifice sub îndrumarea unui conducător științific stabilit de instituția cu competențe în domeniu;

3. o inspecție școlară specială, precedată de cel puțin două inspecții școlare curente, ambele apreciate cu calificativul „foarte bine“;

4. susținerea lucrării metodico-științifice în fața unei comisii instituite în acest scop.

1. Colocviul de admitere la gradul didactic I

Se susține în fiecare an școlar, în perioada vacanței de primăvară.

Cadrele didactice înscrise pentru a susține colocviul de admitere la gradul didactic I nu pot opta pentru un anumit conducător științific. Acesta este stabilit, potrivit legii, de instituția cu competențe în domeniu.

În urma susținerii colocviului, candidații admiși vor fi repartizați conducătorilor științifici într-un interval de maximum 7 zile de la desfășurarea colocviului, potrivit unor criterii de competență și moralitate stabilite de consiliul profesoral/consiliul facultății, după caz.

Fiecare instituție de învățământ — centru de perfecționare — va afișa, în termenul stabilit, repartizarea candidaților pe conducători științifici și programul de consultații, în vederea elaborării lucrărilor metodico-științifice.

Conducătorii științifici care nu își realizează atribuțiile la nivelul exigențelor științifice și etice pot fi sancționați prin suprimarea acestui drept pe o perioadă de un an sau mai mulți ani, la propunerea consiliilor profesorale/ale facultăților, cu acordul inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, respectiv al rectoratului.

Conducătorii științifici sancționați a doua oară nu mai pot presta activități de îndrumare a lucrărilor de grad și de evaluare în cadrul examenelor de perfecționare.

Organizarea și desfășurarea colocviului de admitere la gradul didactic I, precum și evaluarea activității candidaților sunt prezentate în anexa nr. 5.

2. Elaborarea lucrării metodico-științifice și recenzarea ei

Lucrările metodico-științifice vor trata subiecte prevăzute în tematica orientativă, elaborată de centrele de perfecționare și aprobată de Ministerul Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal, precum și alte teme propuse de candidați sau de instituțiile de învățământ cu atribuții de perfecționare, îndeosebi teme vizând reforma curriculară, reforma în evaluarea randamentului școlar, educația estetică, moral-civică etc., optimizarea activității instructiv-educative și inovarea practicii școlare. Temele propuse vor fi supuse aprobării în cadrul catedrelor de specialitate și în consiliul profesoral sau în consiliul facultății, după caz, înainte de susținerea colocviului.

Lucrarea metodico-științifică trebuie să releve contribuția candidatului la perfecționarea activității instructiv-educative, să cuprindă cercetări personale privind procesul instructiv-educativ, aplicarea creatoare a unor idei pedagogice la condițiile concrete în care își desfășoară activitatea, experimentarea unor noi tehnici de lucru cu elevii, extinderea unor experiențe care au condus la rezultate calitativ superioare în procesul formării elevilor etc.

Aproximativ două treimi din lucrare trebuie să o constituie partea aplicativă experimentală, metodică și cel mult o treime, fundamentarea științifică.

Criteriile principale privind elaborarea și evaluarea lucrării metodico-științifice pentru gradul didactic I sunt prezentate în anexa nr. 10.

Lucrările metodico-științifice se depun la instituțiile de învățământ cu atribuții de perfecționare până la data de

30 august a anului școlar următor celui în care s-a susținut colocviul de admitere.

Până la data de 20 septembrie se recenzează lucrările și se comunică rezultatele de către conducătorii științifici, pe bază de referat.

Lucrările se apreciază cu note de la 1 la 10. Nota minimă de admitere a lucrării metodico-științifice la recenzie este 8 (opt).

3. Inspecția specială pentru acordarea gradului didactic I

Pentru profesori:

Se efectuează de către comisii, alcătuite după cum urmează:

- un cadru didactic universitar (profesor, conferențiar, lector dr.), acesta fiind numai de specialitatea candidatului;
- un inspector școlar de la inspectoratele școlare sau din Ministerul Educației Naționale ori un cadru didactic metodist, cu delegație. Acesta trebuie să aibă specialitatea candidatului și gradul didactic I.

Pentru învățători și educatoare:

- un cadru didactic având gradul didactic I sau II și specialitatea pedagogie sau română ori matematică, care a predat metodică specialității și a îndrumat practica pedagogică ori a condus activități de perfecționare a educatoarelor și învățătorilor cel puțin 3 ani școlari, sau un cadru didactic universitar (profesor, conferențiar, lector dr.) cu specialitatea pedagogie;
- un inspector de specialitate de la inspectoratele școlare sau de la Ministerul Educației Naționale, cu gradul didactic I, sau un cadru didactic metodist (învățător sau educatoare, având gradul didactic I), cu delegație.

Pentru maștri-instructori:

- un cadru didactic de specialitatea candidatului, cu gradul didactic I sau II, cu studii superioare, care a desfășurat activități de perfecționare a maștrilor-instructori cel puțin 3 ani școlari, sau un cadru didactic universitar de specialitate (profesor, conferențiar, lector dr.);
- un inspector de la inspectoratele școlare sau din Ministerul Educației Naționale ori un cadru didactic metodist, acesta fiind numai de specialitatea candidaților și având gradul didactic I.

Pentru toate categoriile didactice, unul dintre cei doi membri ai comisiei, având gradul didactic, titlul științific și funcția superioare, va conduce și va răspunde de aplicarea corectă a prevederilor Metodologiei pentru organizarea și desfășurarea activității de formare continuă a personalului didactic, în cadrul inspecției speciale (anexa nr. 11).

4. Susținerea lucrării metodico-științifice

Susținerea lucrării metodico-științifice se realizează în ședințe publice, în cadrul unităților de învățământ — centre de perfecționare (universități, licee pedagogice și licee de profil), în sesiuni speciale. Planificarea, organizarea și desfășurarea sesiunilor speciale se realizează de către instituțiile de învățământ — centre de perfecționare, în intervalele stabilite de Ministerul Educației Naționale.

Susținerea lucrării metodico-științifice constă în:

- prezentarea conținutului lucrării de către candidat, îndeosebi a părții metodico-aplicative și a eventualelor demonstrații;
- prezentarea referatului conducătorului științific, care trebuie să cuprindă contribuțiile și limitele lucrării;
- adresarea de întrebări candidatului de către membrii comisiei cu privire la conținutul lucrării, la contribuția personală etc.

- discuții asupra calității și valorii lucrării etc. La discuții participă și cadrele didactice prezente la susținere.

Aprecieră susținerii lucrării se face de către cei trei membri ai comisiei de examinare (președinte, vicepreședinte și conducătorul lucrării) prin note de la 10 la 1. Nota minimă de promovare a susținerii este 7 (șapte), media minimă de promovare a susținerii lucrării este 8 (opt).

Media finală de promovare a lucrării metodico-științifice se calculează din nota acordată pentru recenzia lucrării și din media obținută la susținerea lucrării metodico-științifice.

Media finală minimă de promovare a examenului pentru acordarea gradului didactic I este 8 (opt). Aceasta se calculează din media obținută la inspecția specială și media finală de promovare a lucrării metodico-științifice.

Comisiile pentru susținerea lucrării metodico-științifice sunt alcătuite după cum urmează:

Pentru profesori:

- un președinte, cadru didactic universitar (profesor, conferențiar sau lector dr.) de pedagogie;
- un vicepreședinte, cadru didactic universitar (profesor, conferențiar, lector dr.) de specialitatea candidaților;
- conducătorul metodico-științific al lucrării de grad care se susține.

Președinții și vicepreședinții comisiilor de susținere a lucrărilor metodico-științifice sunt propuși de către instituțiile de învățământ cu atribuții de perfecționare și aprobați de Ministerul Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal.

Pentru învățători și educatoare (institutori):

Președinte

- un cadru didactic cu gradul I, din învățământul liceal, cu autentică experiență în formarea și perfecționarea învățătorilor și educatoarelor, cu specialitatea pedagogie, sau un cadru didactic universitar (profesor, conferențiar, lector dr.) de pedagogie;

Vicepreședinte

- un cadru didactic din învățământul liceal, cu gradul I, cu experiență recunoscută în formarea și perfecționarea învățătorilor și educatoarelor, cu specialitatea română, matematică, geografie, biologie sau istorie;
- Conducătorul lucrării metodico-științifice care urmează a fi susținută.

Pentru maiștri-instructori:

Președinte

- un cadru didactic cu gradul I, cu specialitatea pedagogie, din învățământul liceal sau universitar;

Vicepreședinte

- un cadru didactic de specialitatea candidaților, cu gradul I, din învățământul liceal, sau un cadru didactic universitar de specialitatea candidaților (anexa nr. 12);
- Conducătorul lucrării metodico-științifice care urmează a fi susținută.

II. 3.3. Programe de perfecționare organizate o dată la 5 ani (perfecționare periodică)

II. 3.3.1. Program de perfecționare organizat o dată la 5 ani pentru personalul didactic de predare

Obiectivele programului:

- actualizarea conținuturilor de specialitate, de metodică specialității și a ethosului pedagogic, în acord cu exigențele reformei învățământului;
- racordarea la tehnicile de instruire și de educație eficiente, pe plan național și mondial;
- dezvoltarea competențelor referitoare la aplicarea noului plan de învățământ, alegerea și utilizarea eficientă a manualelor alternative; strategiile didactice active;

modalitățile de formare a stilului activității intelectuale, a atitudinilor și convingerilor, a inteligenței și sensibilității; evaluarea randamentului școlar; dezvoltarea creativității individuale și de grup; reglarea-autoreglarea activității instructiv-educative etc.;

- dezvoltarea unor comportamente corespunzătoare privind abordarea curriculumului școlar și analiza logico-funcțională a conținuturilor învățării;
- elaborarea unor modele de perfecționare, axate pe calitățile personalului didactic, solicitate de obiectivele sistemului educativ românesc și de competențele educatorului modern;
- schimbarea mentalității personalului didactic cu privire la competențele necesare profesiei didactice, care nu se reduc la cele ale specialistului într-un domeniu;
- depășirea decalajului dintre obiectivele sistemului de învățământ, dominant formative și de integrare socio-profesională, și procesul formării/perfecționării cadrelor didactice, dominant academic în prezent.

Formele de realizare vor fi foarte diversificate, caracteristice conținuturilor și activității cu adulții (similare cu cele prevăzute pentru cadrele didactice de conducere și pentru perfecționarea cadrelor didactice).

Structura activităților:

- specialitate, nivel teoretic, operațional și creator — 20 de ore;
- metodică, nivel teoretic, operațional și creator — 20 de ore;
- pedagogie și elemente de psihologie; racordarea formării personalului didactic la noile exigențe ale reformei învățământului, promovate de componentele acestuia — 50 de ore (nivel teoretic, operațional și creator);
- legislație generală și școlară — 10 ore.

Coordonator: Ministerul Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal.

Realizatori: universități, licee pedagogice, licee de profil, în cooperare cu Institutul de Științe ale Educației, inspectoratele școlare și cu casele corpului didactic.

Evaluarea cadrelor didactice participante la program se face prin: colocviu la pedagogie și elemente de psihologie și lucrare practică la metodică predării specialității (elaborare de instrumente metodologice, de proiecte de activități didactice și extradidactice, probe de evaluare predictivă, formativă, sumativă, de instrumente de diferențiere și de personalizare a activității instructiv-educative etc.) sau prezentarea unui studiu personal, publicat în acest domeniu în presa pedagogică sau de specialitate.

Aprecieră se realizează pe bază de calificative (90—100 de puncte „excepțional”; 70—89 de puncte „foarte bine”; 50—69 de puncte „bine”; sub 49 de puncte „insuficient”). Calificativul minim de promovare a fiecărei probe (colocviu și lucrare practică) este „bine”. În cazul în care la una dintre probe un cadru didactic nu a obținut calificativul „bine”, acesta nu primește atestatul de promovare a programului de formare continuă și trebuie să se reînscrisă pentru parcurgerea unui nou program. Promovarea programului se finalizează cu un atestat de formare continuă, eliberat de centrele de perfecționare organizatoare (universități, licee de profil, licee pedagogice).

Acest atestat de formare continuă este înscris în fișa de evaluare a cadrului didactic și constituie un document care este luat în considerare la restrângerea de activitate, la acordarea salariului de merit, la participarea la concursuri pentru gradația de merit, la accesul la programe de perfecționare etc.

Oferta de programe de formare pentru specialitate, metodică și psihopedagogie, compatibilă cu obiectivele generale

și cu cele specifice ale programului inițiat, va cuprinde module unitare și module alternative, opționale. Programele trebuie acreditate de Ministerul Educației Naționale.

Oferta va fi făcută de instituțiile care realizează programul și va fi comunicată participanților cu cel puțin o lună înaintea începerii activității de către inspectoratele școlare sau de casele corpului didactic care vor organiza formațiile de curs în funcție de opțiunile participanților pentru module alternative.

O dată la 5 ani, comasat, sau într-un interval de 5 ani, eșalonat, fiecare cadru didactic care nu a promovat în această perioadă probele unui examen pentru definitivarea în învățământ, pentru obținerea unui grad didactic sau a titlului de doctor trebuie să participe și să promoveze un astfel de program de pregătire cuprinzând un număr minim de module unitare și alternative la specialitate și metodică, pedagogie și elemente de psihologie școlară, totalizând 100 de ore. Modulele unitare (nucleu) și cele alternative vor fi cotate cu un anumit număr de credite. Pentru obținerea atestatului de formare continuă, cadrul didactic participant trebuie să totalizeze un număr minim de credite pentru fiecare componentă structurală a programului.

În cadrul acestor programe de dezvoltare profesională continuă, procentul modulelor alternative poate crește considerabil în funcție de nivelul structurării aptitudinii pedagogice la diferite categorii de cadre didactice. Astfel, pentru cadrele didactice care au obținut gradul didactic I sau titlul științific de doctor, modulele alternative pot reprezenta până la 70% din conținutul programelor de perfecționare atât la specialitate, metodică, cât și la pedagogie și psihologie. Aria tematică a modulelor alternative, în aceste situații, vizează o pregătire performantă a unor categorii de cadre didactice, în scopul obținerii de performanțe deosebite în activitățile cu elevii care manifestă înclinații și aptitudini speciale etc. Pentru fiecare modul alternativ se poate atribui un număr de credite, în funcție de specificul programului propus în modul, de numărul de teme, de relevanța temelor în raport cu prioritățile reformei învățământului și/sau ale unității de învățământ, ale cercului pedagogic pe specialități sau ale județului. Se realizează astfel un acord relativ între interesele de perfecționare personale, ale instituției și ale învățământului ca sistem.

II. 3.3.2. Program de perfecționare organizat o dată la 5 ani pentru personalul didactic încadrat la palate, cluburi ale copiilor și tabere școlare

Se realizează în cadrul Palatului Național al Copiilor.

Perfecționarea psihopedagogică și metodică în profilul activității desfășurate se realizează prin programe comasate, organizate o dată la 5 ani sau eșalonat. Acestea cuprind:

- module-nucleu, vizând pregătirea dominant teoretico-metodologică și psihopedagogică în domeniul activităților educative școlare și extrașcolare;
- module alternative, vizând pregătirea dominant practic-aplicativă și creativă, diversificată, corespunzând fiecărui profil de activitate.

Structura activităților de perfecționare:

- pregătire pedagogică și psihologică, specifică activităților educative extrașcolare — 40 de ore;
- pregătire metodică în profilul respectiv și activități practice — 30 de ore;
- informare în domeniul de specialitate pe care îl practică — 20 de ore;
- politica educațională și legislația școlară — 10 ore.

Pentru aceste domenii ale formării continue, Palatul Național al Copiilor va elabora proiecte de programe ce vor

fi aprobate de Ministerul Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal.

Evaluarea cadrelor didactice participante la program se face prin colocviu pentru modulele-nucleu și prin lucrare practică pentru modulele alternative sau prin prezentarea unui studiu personal, publicat în presa pedagogică sau de specialitate în anul școlar respectiv.

Aprecierea se face pe bază de calificative. Calificativul minim de promovare a unei probe (colocviu și lucrare practică) este „bine”. În cazul în care la una dintre probe un cadru didactic nu a obținut cel puțin calificativul „bine”, acesta nu primește atestatul de promovare a programului de formare continuă și trebuie să se reînscrisă pentru parcurgerea unui nou program. Calificativul se acordă în funcție de punctajul obținut. Astfel, „excepțional”, între 90—100 puncte, „foarte bine”, între 70—89 puncte, „bine”, între 50—69 puncte, „insuficient”, sub 49 puncte.

Atestatul de formare continuă, eliberat de instituția organizatoare (Palatul Național al Copiilor), este înscris în fișa de evaluare a cadrului didactic și constituie un document ce se ia în considerare la restrângerile de activitate, la acordarea salariului de merit, la participarea la concursul pentru gradația de merit, la accesul la programe de perfecționare etc.

Oferta de programe de formare, cuprinzând module unitare și module alternative, va fi făcută, la solicitarea instituției organizatoare, de către unitățile de învățământ, casele corpului didactic, Institutul de Științe ale Educației, alte instituții și centre cu atribuții de formare/perfecționare a cadrelor didactice.

Oferta de programe va fi comunicată participanților de către Palatul Național al Copiilor, cu cel puțin o lună înainte de începerea activității. În cazul în care conținutul unui astfel de program de formare continuă se realizează, eșalonat, pe parcursul a 5 ani, atestatul de formare continuă se eliberează numai la finalizarea programului, în urma evaluării și acordării creditelor.

Formarea continuă prin programe organizate o dată la 5 ani se organizează similar cu acestea și pentru alte categorii specifice de cadre didactice, cum sunt cele încadrate în învățământul special, în centre de asistență psihopedagogică, centre județene de asistență psihopedagogică, casele corpului didactic etc.

Pentru aceste programe de perfecționare Ministerul Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal va aproba, ulterior, structura activităților și modul de evaluare.

II. 3.3.3. Program de perfecționare organizat o dată la 5 ani pentru cadrele de conducere, îndrumare și control (perfecționare periodică)

Obiectivele programului:

- formarea/dezvoltarea competențelor în domeniul managementului școlar, financiar-administrativ și al resurselor umane;
- dezvoltarea capacității de a asigura calitatea proiectării, realizării, evaluării și reglării-autoreglării învățământului la nivelul unității școlare, respectiv al județului;
- restructurarea și ameliorarea pregătirii/perfecționării cadrelor didactice printr-o mai bună adecvare a metodelor și tehnicilor la natura obiectivelor, respectiv a rezultatelor, prin realizarea complementarității instrumentelor de măsurare, prin realizarea corelată a funcțiilor de constatare, măsurare, apreciere, diagnosticare, decizie și ameliorare-stimulare;

- formarea/dezvoltarea competențelor în domeniul evaluării continue, formative a activității cadrelor didactice (inspecție școlară), vizând dezvoltarea experiențelor reușite și diminuarea aspectelor slabe și a efectelor negative;

- realizarea unei coerențe relative între diferitele forme de inspecție școlară, de control și evaluare, realizate la orice nivel de generalitate, și optimizarea pregătirii personalului didactic în funcție de calitatea și eficiența activității anterioare, de rezultatele obținute; inițierea unor studii de diagnoză și prognoză asupra situației învățământului la nivelul unității școlare, respectiv al județului;

- elaborarea unor modele de formare a metodiștilor din inspectoratele școlare, liceele pedagogice, liceele de profil și de la universități, prin cooperarea dintre universități, inspectoratele școlare, Institutul de Științe ale Educației, casele corpului didactic, liceele de profil — centre de perfecționare, sub coordonarea Ministerului Educației Naționale.

Formele de realizare vor fi extrem de flexibile și de diversificate, specifice naturii conținuturilor și desfășurării activității cu adulții (ședințe plenare, laboratoare și ateliere).

De asemenea, metodele și procedeele utilizate vor fi adecvate contextelor de formare/perfecționare. Metodele de tip academic vor fi optimizate considerabil, prin utilizarea unui evantai larg de variante. Astfel, expunerea magistrală va îmbrăca forme, cum sunt: conferința cu suport scris, conferința cu suport demonstrativ, conferința cu mai mulți formatori, conferința-vizită etc.

Expunerea poate fi utilizată în variantele: expunerea cu oponent, cu intervenții aleatorii din sală, expunerea-dezbateri, expunerea întreruptă, expunerea-deliberare, expunerea-interviu etc.

În laboratoare și ateliere se vor utiliza metode și procedee, corelate cu obiectivele, cu conținutul, cu caracteristicile participanților, cu personalitatea formatorilor etc. Astfel se vor îmbina în mod specific, pentru diferitele situații, metode și procedee, cum sunt: studiul de caz, jocul de rol, criptograma, ideograma, metafora, metoda topografică, metoda construcțiilor de modele, proiecte, explorarea din unghiuri de vedere multiple, didactica inductivă, metoda obstacolelor, discriminarea sistematică, puzzle, consultarea reiterată, discuția în panel, argumentarea și contraargumentarea, organigrama, grupul de aprofundare profesională etc.

Structura activităților:

Module-nucleu, unitare (40 de ore)

Acestea urmăresc actualizarea (aducerea la zi) cunoștințelor în domeniul respectiv, aspectele metodologice, abordări interdisciplinare sau transdisciplinare, standarde ridicate în anumite domenii ale activității.

Ele sunt axate, îndeosebi, pe următoarea problematică:

- managementul activității școlare la nivelul comisiei/colectivului de catedră, al unității de învățământ, cercului pedagogic sau al județului, după caz;

- managementul activității în domeniul resurselor umane și financiar-administrative;

- politica educațională și legislația învățământului;

- demersul specific proiectării activității instructiv-educative la diferite niveluri de generalitate;

- specificul învățării la adulți, al metodologiei de lucru cu aceștia și al modalităților practicate în activitatea cu adulții, al relațiilor psihosociale și al dezvoltării creativității.

Module alternative (40 de ore)

Acestea exprimă cerințele de autorealizare a participanților, în funcție de domeniul de responsabilitate al acestora.

Pentru promovarea programului este necesară parcurgerea unui număr total de minimum 80 de ore sau obținerea unui număr minim de 800 de unități de credite.

Pentru fiecare participant este necesară realizarea temelor din modulul comun (nucleu), la care se adaugă un număr de unități de credite, pe baza alegerii unor module alternative, cel puțin la nivelul limitei minime admise pentru a obține atestatul de formare continuă în domeniul managementului.

Atât modulele-nucleu, cât și cele alternative vor prezenta conținuturi la nivel teoretico-metodologic, operațional și creator, cu pondere diferită, în funcție de natura acestora, de nivelul pregătirii participanților etc.

Evaluarea participanților la program (directori de unități școlare, de palate și cluburi ale copiilor, responsabili ai comisiilor metodice, șefi de catedră, responsabili ai cercurilor pedagogice etc.) se realizează prin:

- proba orală din modulele-nucleu și din cele alternative, pentru care a optat fiecare participant;

- elaborarea unei lucrări practice sau prezentarea unui studiu personal, publicat în presa pedagogică sau de specialitate în anul școlar respectiv.

Aprecierea se face prin acordarea de puncte între 100 și 1. Punctajul minim de promovare a fiecărei probe este 70. Dacă un candidat nu obține punctajul minim la o probă, mai are dreptul să o susțină încă o dată, la un interval de minimum o lună. Dacă nu obține nici de această dată punctajul minim de promovare, candidatul se poate reînscris pentru parcurgerea unui nou program în anul școlar următor.

La proba orală, comisia de examinare este alcătuită dintr-un președinte și doi membri. Ca președinte este numit un cadru didactic universitar (lector dr., conferențiar, profesor) cu competențe în domeniul managementului, care nu a făcut parte din echipa de formatori la programul respectiv de pregătire.

Cei doi membri sunt numiți dintre formatorii programului respectiv de pregătire (cadre didactice, cercetători, inspec-tori etc.), atestați de Ministerul Educației Naționale pentru a desfășura activități de formare-perfecționare a cadrelor de conducere, îndrumare și control. Lucrarea practică sau studiul publicat în presa pedagogică sau de specialitate va fi apreciat de către cei doi membri ai comisiei de examinare de la proba orală, prin acordarea de puncte de la 100 la 1. Punctajul minim de promovare este de 70 de puncte. Programul de formare pentru directori, șefi de catedră, responsabili ai comisiilor metodice, ai cercurilor pedagogice este coordonat de Ministerul Educației Naționale și realizat de inspectoratele școlare, în cooperare cu universități, Institutul de Științe ale Educației, licee pedagogice, licee de profil, casele corpului didactic, alte organizații și instituții cu competențe în domeniu.

Programul de formare pentru inspectorii din Ministerul Educației Naționale și din inspectoratele școlare este coordonat de Ministerul Educației Naționale.

Formarea managerilor la nivelul Ministerului Educației Naționale, al inspectoratelor școlare, al unităților de învățământ și de educație și a altor manageri la niveluri de generalitate restrânsă a activității se va realiza atât prin programe comasate, o dată la 5 ani, cât și, eșalonat, pe baza unei oferte multiple de programe, în mod descentralizat și concurențial, prin articularea programelor naționale cu cele regionale, județene și locale într-un sistem coerent cuprinzând obiective și standarde specifice pentru diferite grade de generalitate.

**Precizări cu privire la aplicarea unor articole din
Legea nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare, și din Legea nr. 128/1997**

Art. 35 alin. (3) din Legea nr. 128/1997:

Lectorilor universitari/șefilor de lucrări, care au avut funcția de bază în învățământul superior și o vechime la catedră în această formă de învățământ de cel puțin 6 ani, la încadrarea în învățământul preuniversitar li se acordă gradul didactic II, pe baza unei inspecții școlare speciale.

Inspecția școlară specială va fi realizată conform exigențelor specifice pentru acordarea gradului didactic II.

Art. 36 alin. (3) din Legea nr. 128/1997:

Se acordă gradul didactic I personalului didactic care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 68 din Legea nr. 84/1995 și a obținut titlul științific de doctor în domeniul specialității pe care o predă, pe baza unei inspecții școlare speciale.

Inspecția școlară specială se efectuează de către o comisie alcătuită din doi membri:

1. un inspector de specialitate de la inspectoratul școlar sau de la Ministerul Educației Naționale ori un cadru didactic metodist din partea inspectoratului școlar. Acesta trebuie să aibă gradul didactic I în specialitatea candidatului;

2. un cadru didactic universitar (lector dr., conferențiar, profesor), având aceeași specialitate cu a candidatului.

Inspecția specială se va realiza la 4 activități didactice, se va solicita candidatului să elaboreze proiectele de activități și probele de evaluare formativă pentru 1—2 capitole, similar cu gradul didactic I.

La solicitarea Ministerului Educației Naționale, direcția de resort, instituțiile de învățământ — centre de perfecționare și inspectoratele școlare vor propune cadrele didactice care vor face parte din comisia de inspecție.

Comisia de inspecție specială, aprobată de Ministerul Educației Naționale, va efectua inspecția aplicând instrumentele de evaluare și întocmind procesele-verbale de inspecție, precum și exigența, specifice gradului didactic I.

Procesul-verbal de inspecție (raportul scris) va fi consemnat în registrul de procese-verbale al unității școlare în care se desfășoară inspecția.

La inspecția specială participă și directorul școlii respective.

Nota minimă de promovare a inspecției speciale este 8 (opt) și media minimă de promovare este tot 8 (opt).

Diferența de notare dintre cei doi membri ai comisiei nu trebuie să fie mai mare de un punct.

În cazul în care cadrul didactic nu obține media minimă de promovare la inspecția școlară specială, aceasta poate fi reprogramată în anul școlar următor.

Inspecția școlară poate fi susținută de cel mult trei ori în 3 ani consecutivi.

În termen de 3 zile de la susținerea inspecției, candidatul va trimite Ministerului Educației Naționale — direcția de resort procesul-verbal de inspecție specială, pentru emiterea ordinului ministrului educației naționale de recunoaștere a gradului didactic I.

Maiștri-instructori, care îndeplinesc condițiile de studii și pe cele de înscriere, se pot prezenta la examenul pentru definitivarea în învățământ, numai dacă îndeplinesc prevederile art. 68 din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997.

Pregătirea psihopedagogică și metodică a maiștrilor instructori, potrivit art. 68 din Legea nr. 84/1995, pentru a primi atestat de cadru didactic, se realizează în liceele pedagogice, comasat, în vacanțele școlare sau eşalonat.

Planul de învățământ cuprinde:

• pedagogie școlară — 102 ore, din care 60 de ore de curs și 42 de ore de seminar și de aplicații;

• psihologie generală, elemente de psihologia vârstelor și psihologia învățării — 68 de ore, din care 40 de ore de curs și 28 de ore de seminar și de aplicații;

• metodică predării specialității — 34 de ore, din care 17 ore de curs și 17 ore de seminar și de aplicații;

• practica pedagogică — 4 ore de predare și o lecție finală.

Formatorii vor fi numai cadre didactice având specialitățile corespunzătoare obiectelor din planul de învățământ, având cel puțin gradul didactic II, care au condus activități de perfecționare a adulților cel puțin 3 ani școlari (învățători, educatoare sau maiștri-instructori).

Evaluarea se face prin examen scris la fiecare obiect prevăzut în planul de învățământ. Nota minimă de promovare a fiecărei probe scrise este 5 (cinci). Nota minimă de promovare a lecțiilor de probă este 6 (șase). Nota minimă de promovare finală a lecției este 7 (șapte). Media generală de promovare a modulului de formare a cadrelor didactice este 5 (cinci). Aceasta se calculează din suma notelor la toate probele.

Participarea la activitățile comune de pregătire este obligatorie.

Fiecare probă de examen poate fi susținută de maximum două ori. În caz de nepromovare a unei probe în două sesiuni organizate în același an școlar, cadrul didactic respectiv nu i se eliberează atestatul de cadru didactic. Acesta se poate reînscris o singură dată pentru parcurgerea unui nou program de formare în anul școlar următor. Dacă nici în această situație nu promovează toate probele de examen în două sesiuni organizate în același an școlar, cadrul didactic respectiv pierde dreptul de a participa la activitățile departamentului.

Art. 37 alin. (9) din Legea nr. 128/1997:

Personalul didactic care ocupă funcții cu drept de rezervare a catedrei, înscris la gradul didactic II sau I, trebuie să aibă cel puțin 4 ore de predare săptămânal, în anul școlar în care i se efectuează inspecția școlară specială, cu respectarea prevederilor art. 35 și, respectiv, ale art. 36. Prevederea referitoare la prestarea a cel puțin 4 ore de predare săptămânal în anul efectuării inspecției speciale pentru cadrele didactice cu drept de rezervare a catedrei nu se poate aplica pentru învățători și educatoare, decât prin efectuarea de activități prin cumul.

În aceste situații este necesară păstrarea normei întregi în anul în care se realizează inspecția specială.

Art. 111 alin. (1) din Legea nr. 128/1997 prevede: „Funcția de inspecție școlară este asigurată de corpul inspectorilor școlari ai inspectoratului școlar și de cel al Ministerului Educației Naționale...”

În acest sens sunt necesare reorganizarea și ameliorarea sistemului de evaluare a pregătirii cadrelor didactice, printr-o mai bună adecvare a metodelor și tehnicilor la natura obiectivelor, respectiv a rezultatelor, prin asigurarea complementarității instrumentelor de măsurare, prin realizarea corelată a funcțiilor de constatare, măsurare, apreciere, diagnosticare, decizie și ameliorare-stimulare. Diagnoza ca temei pentru reglarea-autoreglarea activității instructiv-educative și, respectiv, a celei de perfecționare profesională a cadrelor didactice va constitui un factor central.

Aprecierea se va transforma în autoapreciere. Fiecare cadru didactic va fi în măsură să raporteze rezultatele obținute și procesul desfășurat la anumite sisteme de referință, la anumite criterii valorice și să identifice, pe acest temei, aspectele reușite și pe cele slabe, în scopul luării unor decizii de optimizare.

Evaluarea continuă, formativă, vizând dezvoltarea experiențelor reușite, extinderea acestora, precum și diminuarea efectelor negative și a aspectelor slabe sau nerealizate va comporta introducerea unor modalități noi de evaluare și deosebit de flexibile, în funcție de sistemul de factori implicați în obținerea performanțelor respective.

Astfel, în scopul realizării unei relative coerențe între diferitele forme de inspecție școlară, de control și evaluare, realizate la orice nivel de generalitate și de optimizare a pregătirii personalului didactic în funcție de calitatea și eficiența activității anterioare și a rezultatelor obținute, propunem o modalitate de valorificare a rezultatelor evaluării în acest scop.

Factorii implicați în evaluarea activității cadrelor didactice dintr-un județ, dintr-o unitate școlară, cerc pedagogic etc. vor iniția periodic „studii de diagnoză și prognoză asupra stării învățământului” [art. 111 alin. (4)], cu concluzii și propuneri pentru ameliorare-dezvoltare.

În acest sens, inspectorii din Ministerul Educației Naționale și inspectorii de la inspectoratele școlare județene vor organiza studii constatativ-ameliorative, pe anumite perioade: un trimestru, un an școlar etc.

Inspectorul care va coordona un astfel de studiu va solicita membrilor din echipa de inspecție școlară să culeagă informațiile necesare cu prilejul efectuării diverselor forme de evaluare.

Vor fi consemnate: tipul evaluării, inspecțiile realizate, asistențele la activități etc., perioada realizării controlului, specialitatea, școala, clasa și, în mod deosebit, în fiecare caz în parte, aspectele foarte bune din activitatea controlată, precum și pe cele slabe.

De asemenea, vor fi propuse atât acțiuni ameliorative, cât și acțiuni de dezvoltare a experiențelor reușite și, după caz, de extindere a acestora.

Vor fi specificate cel puțin trei-patru aspecte foarte bune și trei-patru aspecte slabe, pentru fiecare inspecție sau asistență realizată.

Se centralizează, se prelucrează și se interpretează informațiile obținute în intervalul stabilit, se determină frecvența aspectelor foarte bune și a celor slabe până la rangul 5 — maximum 6, într-un anumit context (o școală, o zonă, o anumită specialitate, o anumită categorie de profesori, un județ etc.).

Aceste informații se corelează cu cele obținute din prelucrarea unor chestionare de autoapreciere a gradului de dificultate întâmpinat în proiectarea, desfășurarea, evaluarea și reglarea-autoreglarea diferitelor activități instructiv-educative de către înseși cadrele didactice. Aceste informații se centralizează și se prelucrează, determinându-se gradul de dificultate foarte mare și mare pentru cele mai multe cadre didactice.

Din corelarea informațiilor obținute de la inspecții cu cele furnizate de autoapreciere și de exigențele la nivel național ale reformei educaționale rezultă orientări cât mai precise de optimizare a pregătirii personalului didactic, precum și a rezultatelor activității acestuia.

Într-o altă etapă, inspectorul coordonator al studiilor corelaționale, în cooperare cu membrii implicați în acțiune, cu alți factori de conducere, cu reprezentanți ai cadrelor didactice, va proiecta un sistem de activități ameliorative și de dezvoltare a pregătirii cadrelor didactice.

Se elaborează un program de măsuri și de acțiuni teoretice și practice ce vizează exploatarea aspectelor eficiente în desfășurarea procesului de învățământ și, respectiv, ameliorarea aspectelor slabe.

Urmează etapa activității efective de realizare a acțiunilor de optimizare, rezultate din necesitățile specifice județului (școlii, zonei etc.), precum și din cerințele reformei la nivel național.

Proiectarea și realizarea unui program unitar de perfecționare a pregătirii personalului didactic în plan teritorial vor fi completate cu programe alternative, specifice și diferențiate pentru anumite specialități, cercuri pedagogice, categorii de personal didactic etc.

Se formulează cereri de perfecționare către unitățile școlare, comisiile metodice, cercurile pedagogice, casele corpului didactic și către alte instituții antrenate în perfecționarea pregătirii cadrelor didactice.

Într-o altă etapă se elaborează și se aplică un sistem de instrumente de evaluare a eficienței programului de perfecționare la nivelul județului, prin raportare la sisteme de referință educative.

Este posibilă o etapă în care se vor realiza programe de compensare sau dezvoltare, după caz, pentru activitatea care urmează să se desfășoare.

Adaptarea și flexibilizarea activității de perfecționare, în raport cu nevoile și prioritățile de profesionalizare, vor constitui axe ale eficienței învățământului.

Prevederile art. 68 din Legea nr. 84/1995, republicată, și modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997, se consideră îndeplinite de către cadrele didactice care au obținut definitivarea în învățământ cu îndeplinirea condițiilor de studii prevăzute la art. 7 din Legea nr. 128/1997.

Înscrierea pentru examenul de acordare a gradului didactic II sau I (după caz) se face fără a se solicita respectarea prevederilor art. 68 din Legea nr. 84/1995, republicată și modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997.

Nu se consideră îndeplinite prevederile art. 68 din Legea nr. 84/1995, republicată și modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997, pentru recunoașterea gradului didactic I pe baza titlului științific de doctor, decât pentru situațiile în care personalul didactic a obținut și definitivarea în învățământ sau, potrivit art. 55 alin. (3) din Legea nr. 128/1997, pentru „personalul didactic existent în învățământul superior, cu o vechime efectivă la catedră de cel puțin 5 ani”.

Maiștrii-instructori care au obținut definitivarea în învățământ și care nu îndeplinesc condițiile de studii prevăzute la art. 7 din Legea nr. 128/1997, potrivit art. 132 din această lege nu se pot înscrie pentru susținerea examenului în vederea acordării gradelor didactice II sau I, după caz, decât dacă își completează studiile și pregătirea prevăzute la art. 68 din Legea nr. 84/1995, republicată și modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997.

În art. 134 din Legea nr. 128/1997 se prevede că personalul didactic de la disciplina Coregrafie, titular în învățământul preuniversitar, care a obținut definitivarea în învățământ, poate fi menținut în funcție fără a îndeplini condițiile de studii prevăzute la art. 7 din aceeași lege. Acesta este obligat să parcurgă pregătirea prevăzută la art. 68 din Legea nr. 84/1995, republicată și modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997. Salarizarea acestui personal se face la nivelul studiilor absolvenților de colegiu.

Pregătirea psihopedagogică și metodică a maiștrilor-instructori și a personalului didactic pentru disciplina Coregrafie, potrivit art. 68 din Legea nr. 84/1995, republicată și modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/1997, și articolelor mai sus menționate, pentru a li se acorda atestat de cadru didactic, se realizează în licee pedagogice—centre de perfecționare, comasat, în vacanțele școlare, sau eșalonat, potrivit planului de învățământ pentru maiștrii-instructori.

**PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT
pentru activitatea de perfecționare
Finanțarea activității de perfecționare**

Potrivit prevederilor art. 159 și 160 din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare, instituțiile de învățământ — centre de perfecționare pot organiza activitate de perfecționare a pregătirii de specialitate, metodice și psihopedagogice sau pentru obținerea definitivării în învățământ ori a gradului didactic II pentru cadrele didactice înscrise să susțină aceste examene.

Participarea cadrelor didactice la activitățile menționate mai sus este facultativă, cu excepția programelor de perfecționare organizate o dată la 5 ani.

Formația de bază pentru activitatea didactică de predare (curs) pentru definitivat și gradul didactic II și perfecționare periodică este de 20—25 de cursanți. Formația de bază pentru seminar este de 10—15 cursanți.

Pentru specializările cu număr mic de cadre didactice pe centre de perfecționare unice, pe țară, se pot organiza activități de perfecționare (curs și seminar) cu minimum 7 cursanți.

Constituirea formației de curs pentru pregătirea la disciplina Pedagogie se poate face (după caz) prin comasarea grupelor de cursanți de la diferite specialități.

Planul de învățământ pentru profesori, pentru pregătirea în vederea susținerii definitivării în învățământ, cuprinde 60 de ore, din care 30 de ore de specialitate și metodică și 30 de ore de seminar, repartizate astfel: 20 de ore de curs și 10 ore de seminar, și 30 de ore de pedagogie, repartizate astfel: 16 ore de curs și 14 ore de seminar.

Planul de învățământ pentru pregătirea în vederea examenului de acordare a gradului didactic II cuprinde 60 de ore: 30 de ore de specialitate și metodică și 30 de ore de seminar, repartizate astfel: 20 de ore de curs și 10 ore de seminar, și 30 de ore de pedagogie, repartizate astfel: 16 ore de curs și 14 ore de seminar.

Programele de perfecționare, în sesiunea 1998, pentru examenele de definitivare în învățământ și pentru acordarea gradului didactic II sunt cele după care s-au desfășurat examenele respective și în sesiunea 1997.

Potrivit art. 70 alin. (2) din Legea învățământului nr. 84/1995, atât cursurile de pregătire pentru definitivarea în învățământ și pentru acordarea gradului didactic II, cât și cursurile de perfecționare periodică sunt considerate învățământ postuniversitar și, în consecință, vor fi retribuite conform normelor stabilite pentru activitățile cu regim postuniversitar.

Retribuirea activităților de perfecționare se va face potrivit adresei nr. 19.398/14.11.1997, pct. B.

Atât retribuirea activităților de perfecționare, cât și cheltuielile aferente pentru transport, cazare și masă se suportă de instituțiile care organizează activitatea de perfecționare.

În temeiul art. 159 lit. c) din Legea învățământului nr. 84/1995, se vor prevedea în statele de funcții posturi vacante pentru astfel de activități, pentru fiecare an universitar.

Repartizarea atribuțiilor de perfecționare pe instituții de învățământ superior și liceal — centre de perfecționare, pentru sesiunea 1997 (definitivat și gradul didactic II) și 1996—1998 (gradul didactic I), rămâne aceeași și pentru sesiunea 1998 (definitivat și gradul didactic II) și, respectiv, 1997—1999 (gradul didactic I*).

Planul de învățământ pentru activitățile de pregătire în vederea susținerii definitivării în învățământ și a acordării gradului didactic II pentru învățători și educatoare este următorul:

Definitivat învățători: total 72 de ore

- 24 de ore limba și literatura română și metodică: curs = 14 ore, seminar = 10 ore

- 20 de ore matematică și metodică: curs = 8 ore, seminar = 12 ore

- 28 de ore pedagogie și elemente de psihologia copilului: curs = 18 ore, seminar = 16 ore

Gradul II învățători: total 72 de ore

- 24 de ore limba română și literatura pentru copii și metodică: curs = 10 ore, seminar = 14 ore

- 20 de ore matematică și metodică: curs = 8 ore, seminar = 12 ore

- 28 de ore pedagogie și elemente de psihologia copilului: curs = 14 ore, seminar = 14 ore

Definitivat educatoare: total 68 de ore

- 24 de ore limba și literatura română: curs = 14 ore, seminar = 10 ore

- 14 ore matematică și metodică: curs = 6 ore, seminar = 8 ore

- 30 ore pedagogie și elemente de psihologia copilului preșcolar și metodică activității instructiv-educative în grădinițele de copii: curs = 18 ore, seminar = 12 ore

Gradul II educatoare: total 68 de ore

- 24 de ore limba română și literatura pentru copii: curs = 10 ore, seminar = 14 ore

- 14 de ore matematică și metodică: curs = 6 ore, seminar = 8 ore

- 30 de ore pedagogie și elemente de psihologia copilului preșcolar și metodică activității instructiv-educative în grădinițele de copii: curs = 12 ore, seminar = 18 ore.

Planul de învățământ pentru activitățile de pregătire în vederea susținerii definitivării în învățământ și a acordării gradului didactic II pentru maiștri-instructori este următorul:

Definitivat: total 60 de ore

- 30 de ore specialitate și metodică predării acesteia: curs = 20 de ore, seminar = 10 ore

- 30 de ore pedagogie: curs = 20 de ore, seminar = 10 ore

Gradul II: total 60 de ore

- 30 de ore specialitate și metodică predării acesteia: curs = 14 ore, seminar = 16 ore

- 30 de ore pedagogie: curs = 16 ore, seminar = 14 ore.

În perioada 20—25 august 1998 se desfășoară examenul de definitivare în învățământ pentru toate categoriile de cadre didactice.

În perioada 26—31 august 1998 se desfășoară examenul de acordare a gradului didactic II pentru toate categoriile de cadre didactice.

În intervalele menționate, fiecare instituție de învățământ — centru de perfecționare va stabili graficul probelor de examen, în funcție de situația concretă, evitându-se sau nu, la aprecierea comisiei, desfășurarea de activități în ziua de duminică.

*) Conform repartizării atribuțiilor de perfecționare pe instituții de învățământ superior.

*ANEXA Nr. 2
la metodologie*

LISTA

actelor necesare pentru înscrierea la examenul de definitivare în învățământ

1. Cererea de înscriere, adresată conducerii inspectoratului școlar
2. Fișa de înscriere, completată, confirmată de conducerea școlii (după modelul de mai jos)
3. Copia de pe diploma de studii, legalizată
4. Copia de pe certificatul de naștere, legalizată (numai în cazul schimbării numelui de familie)
5. Apreciere asupra activității (din partea conducerii școlii).

<p>..... (unitatea de învățământ)</p>	
---	--

*ANEXA Nr. 2 bis
la metodologie*

**FIȘĂ DE ÎNSCRIERE
la examenul de definitivare în învățământ**

LISTA**actelor necesare pentru înscrierea la examenul de obținere a gradului didactic II**

1. Cererea de înscriere, adresată conducerii inspectoratului școlar
2. Fișa de înscriere, completată, confirmată de conducerea școlii (după modelul de mai jos)
3. Copia de pe diploma de studii, legalizată
4. Copia de pe certificatul de naștere, legalizată (dacă este cazul)
5. Copia de pe certificatul de obținere a definitivării în învățământ
6. Recomandarea consiliului de administrație pentru înscrierea la examenul de obținere a gradului didactic II
7. Dovada privind calificativul pentru ultimii 3 ani școlari, precum și pentru inspecțiile curente efectuate în intervalul de 3—4 ani anteriori susținerii examenului
8. Memoriul de activitate profesională și social-obștească
9. Fișa de evaluare anuală.

<p>..... (unitatea de învățământ)</p>	
---	--

**FIȘĂ DE ÎNSCRIERE
la examenul de obținere a gradului didactic II**

*ANEXA Nr. 4
la metodologie*

LISTA

actelor necesare pentru înscrierea la examenul de obținere a gradului didactic I

1. Cererea de înscriere, adresată conducerii inspectoratului școlar
2. Fișa de înscriere, completată și confirmată de directorul școlii (după modelul de mai jos)
3. Copia de pe diploma de studii, legalizată
4. Copia de pe certificatul de naștere, legalizată (dacă este cazul)
5. Copia de pe certificatul de obținere a gradului didactic II
6. Recomandarea consiliului de administrație pentru înscrierea la examenul de obținere a gradului didactic I
7. Dovada privind calificativul pentru ultimii 3 ani, precum și pentru inspecțiile curente efectuate în ultimii 3—4 ani anteriori datei de obținere a gradului didactic I
8. Memoriul de activitate profesională și social-obștească
9. Fișa de evaluare anuală.

<p>..... (unitatea de învățământ)</p>	<div style="border: 1px solid black; height: 100px; width: 100%;"></div>
---	--

*ANEXA Nr. 4 bis
la metodologie*

**FIȘĂ DE ÎNSCRIERE
la examenul de obținere a gradului didactic I**

PRECIZĂRI

cu privire la organizarea și desfășurarea colocviului de admitere la gradul didactic I

În vederea unei mai bune corelări a conținutului probeelor examenului de obținere a gradului didactic I cu obiectivele urmărite, s-a introdus colocviul de admitere la gradul didactic I. În acest sens colocviul trebuie să fie o probă autentică de competență, selectivă și relevantă, menită să promoveze cadrele didactice care manifestă disponibilități pentru inovarea procesului de învățământ, creativitate în modul de gândire, acțiune pedagogică și are rezultate deosebite în activitatea instructiv-educativă.

Profesori:

Comisia de examinare la colocviul de admitere la gradul didactic I va fi alcătuită din doi membri: un cadru didactic de specialitate și unul de pedagogie. Cei doi membri din comisie vor fi profesori, conferențieri sau lectori, posesori ai titlului de doctor.

Pentru profesorii având specialitatea pedagogie, cei doi membri ai comisiei vor fi de pedagogie.

Comisia va fi aprobată de conducerea instituției de învățământ — centru de perfecționare, în care se desfășoară colocviul.

Candidații vor fi grupați pe comisii, în funcție de domeniile științifice în care se încadrează tema lucrării (de aceeași specialitate sau de specialități înrudite).

Membrii comisiei vor cunoaște, în timp util, temele și bibliografiile selective propuse de candidații repartizați.

Comisia de examinare nu are președinte. De întreaga desfășurare a colocviului răspunde conducerea unității de învățământ unde acesta are loc.

Cei doi membri ai comisiei aprobate vor rămâne aceiași pe toată durata desfășurării colocviului (nu vor fi înlocuiți cu alte cadre didactice, indiferent de proveniența acordului dat candidaților pentru tema lucrării metodico-științifice) și vor examina toți candidații repartizați comisiei respective.

Conținutul colocviului va cuprinde, pentru examinarea fiecărui candidat, următoarele domenii:

Domeniul corespunzător temei lucrării metodico-științifice

Orientativ, vor fi verificate aspecte referitoare la: rigurozitatea și precizia delimitării temei, importanța teoretică și practică a temei alese, actualitatea și oportunitatea bibliografiei selective propuse în raport cu tema, consemnarea corectă a acesteia, integrarea temei în domeniul mai larg teoretico-metodologic și practic-acțional, conținutul semnificativ al unora dintre lucrările menționate în bibliografie, cunoașterea specifică a principalelor probleme ce vor fi abordate în tratarea lucrării etc.

Metodologia specifică cercetării științifice, psihopedagogice și metodice, pe care o implică elaborarea lucrării

Orientativ, vor fi examinate aspecte referitoare la: ipoteza (ipotezele) de lucru, specificul investigării pe care candidatul intenționează s-o realizeze (sau pe care a inițiat-o deja), metodologia de explorare propusă, preocupările și intențiile referitoare la realizarea lucrării, experiența personală acumulată de candidat în domeniul temei, modalitățile de valorificare a acesteia în elaborarea lucrării etc.

Domeniul proiectării pedagogice proprii specialității respective, cu referire specială la conceperea, realizarea, evaluarea și reglarea-autoreglarea activității de predare-învățare specifice temei propuse

Examinarea va urmări, cu prioritate, verificarea capacității candidaților de a sesiza și de a soluționa implicațiile pedagogice practice ale temei tratate.

Comisia va rezerva examinării fiecărui candidat maximum 20 de minute.

Evaluarea candidaților se va realiza prin calificativul „admis” sau „respins”.

Rezultatele obținute de candidați la colocviu vor fi afișate după terminarea verificării candidaților din ziua respectivă.

Învățători, educatoare și institutori:

Comisia de examinare la colocviul de admitere la gradul didactic I va fi alcătuită dintr-un cadru didactic de specialitate și unul de pedagogie, care au gradul didactic I. Membrii comisiei vor fi numiți dintre cadrele didactice care desfășoară activitate permanentă în aceste instituții de învățământ sau în altele de același profil. Profesorii numiți în comisii vor îndeplini condițiile prevăzute în adresa Ministerului Învățământului nr. 38.437 din 3 noiembrie 1992. Învățătorii și educatoarele, care au optat pentru teme cu caracter dominant de pedagogie sau de lucru manual, vor fi repartizați celorlalte comisii alcătuite dintr-un profesor de pedagogie și unul de specialitate.

Comisia va fi propusă de consiliul de administrație al liceului pedagogic — centru de perfecționare, avizată de inspectoratul școlar județean și aprobată de Ministerul Educației Naționale — Direcția formarea formatorilor și personal.

Candidații vor fi grupați pe comisii, în funcție de domeniile științifice în care se încadrează tema lucrării (de aceeași specialitate sau de specialități înrudite).

Membrii comisiei vor cunoaște, în timp util, temele și bibliografiile selective propuse de candidații repartizați spre a fi examinați de comisia respectivă.

Comisia de examinare nu are președinte. De întreaga desfășurare a colocviului răspunde conducerea unității de învățământ unde acesta are loc.

Cei doi membri ai comisiei aprobate vor rămâne aceiași pe toată durata desfășurării colocviului (nu vor fi înlocuiți cu alte cadre didactice, indiferent de proveniența acordului dat candidaților pentru tema lucrării metodico-științifice) și vor examina toți candidații repartizați comisiei respective.

Conținutul colocviului va cuprinde, pentru examinarea fiecărui candidat, următoarele domenii:

Domeniul corespunzător temei lucrării metodico-științifice

Orientativ, vor fi verificate aspecte referitoare la: rigurozitatea și precizia delimitării temei, importanța teoretică și practică a temei alese, actualitatea și oportunitatea bibliografiei selectiv propuse în raport cu tema, consemnarea corectă a acesteia, integrarea temei în domeniul mai larg teoretico-metodologic și practic-acțional, conținutul semnificativ al unora dintre lucrările menționate în bibliografie, cunoașterea specifică a principalelor probleme ce vor fi abordate în tratarea lucrării etc.

Metodologia specifică cercetării științifice, psihopedagogice și metodice pe care o implică elaborarea lucrării

Orientativ, vor fi examinate aspecte referitoare la: ipoteza (ipotezele) de lucru, specificul investigării pe care candidatul intenționează s-o realizeze (sau pe care a inițiat-o deja), metodologia de explorare propusă, preocupările și intențiile referitoare la realizarea lucrării, experiența personală acumulată de candidat în domeniul temei, modalitățile de valorificare a acesteia în elaborarea lucrării etc.

Domeniul proiectării pedagogice proprii specialității respective, cu referire specială la conceperea, realizarea, evaluarea și reglarea-autoreglarea activității de predare-învățare specifice temei propuse

Examinarea va urmări cu prioritate verificarea capacității candidaților de a sesiza și de a soluționa implicațiile pedagogice practice ale temei tratate.

Comisia va rezerva examinării fiecărui candidat maximum 20 de minute.

Evaluarea candidaților se va realiza prin calificativul „admis” sau „respins”.

Rezultatele obținute de candidați la colocviu vor fi afișate după terminarea verificării candidaților din ziua respectivă.

Maiștri-instructori:

Comisia de examinare la colocviul de admitere la gradul didactic I va fi alcătuită dintr-un cadru didactic de specialitate și unul de pedagogie, care au gradul didactic I. Membrii comisiei vor fi numiți dintre cadrele didactice care desfășoară activitate permanentă în aceste instituții de învățământ sau în altele de același profil.

În comisie vor fi propuși profesori care au desfășurat cel puțin 2 ani de activități de perfecționare, cum sunt: cursuri și seminarii, coordonare de lucrări metodico-științifice, inspecții speciale și examene de definitivare și pentru obținerea gradului didactic II, pentru maiștri-instructori.

Comisia va fi propusă de consiliul de administrație al instituției de învățământ — centru de perfecționare, avizată de inspectoratul școlar județean și aprobată de conducerea Direcției formarea formatorilor și personal din Ministerul Educației Naționale.

Candidații vor fi grupați pe comisii, în funcție de domeniile științifice în care se încadrează tema lucrării (de aceeași specialitate sau de specialități înrudite).

Membrii comisiei vor cunoaște, în timp util, temele și bibliografiile selectiv propuse de candidații repartizați spre a fi examinați de comisia respectivă.

Comisia de examinare nu are președinte. De întreaga desfășurare a colocviului răspunde conducerea unității de învățământ unde acesta are loc.

Cei doi membri ai comisiei aprobate vor rămâne aceiași pe toată durata desfășurării colocviului (nu vor fi înlocuiți cu alte cadre didactice, indiferent de proveniența acordului dat candidaților pentru tema lucrării metodico-științifice) și vor examina toți candidații repartizați comisiei respective.

Conținutul colocviului va cuprinde, pentru examinarea fiecărui candidat, următoarele domenii:

Domeniul corespunzător temei lucrării metodico-științifice

Orientativ, vor fi verificate aspecte referitoare la: rigurozitatea și precizia delimitării temei, importanța teoretică și practică a temei alese, actualitatea și oportunitatea bibliografiei selectiv propuse în raport cu tema, consemnarea corectă a acesteia, integrarea temei în domeniul mai larg teoretico-metodologic și practic-acțional, conținutul semnificativ al unora dintre lucrările menționate în bibliografie, cunoașterea specifică a principalelor probleme ce vor fi abordate în tratarea lucrării etc.

Metodologia specifică cercetării științifice, psihopedagogice și metodice pe care o implică elaborarea lucrării

Orientativ, vor fi examinate aspecte referitoare la: ipoteza (ipotezele) de lucru, specificul investigării pe care candidatul intenționează s-o realizeze (sau pe care a inițiat-o deja), metodologia de explorare propusă, preocupările și intențiile referitoare la realizarea lucrării, experiența personală acumulată de candidat în domeniul temei, modalitățile de valorificare a acesteia în elaborarea lucrării etc.

Domeniul proiectării pedagogice proprii specialității respective, cu referire specială la conceperea, realizarea, evaluarea și reglarea-autoreglarea activității de predare-învățare specifice temei propuse

Examinarea va urmări cu prioritate verificarea capacității candidaților de a sesiza și de a soluționa implicațiile pedagogice practice ale temei tratate.

Comisia va rezerva examinării fiecărui candidat maximum 20 de minute.

Evaluarea candidaților se va realiza prin calificativul „admis” sau „respins”.

Rezultatele obținute de candidați la colocviu vor fi afișate după terminarea verificării candidaților din ziua respectivă.

INSPECȚIA SPECIALĂ (DE PERFEȚIONARE)

Fișa de evaluare a activității didactice

Grupa de indicatori	Criterii de evaluare
1. Elaborarea proiectului	<p>A. Proiectarea lecției — 3 puncte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Documentare științifică <ul style="list-style-type: none"> — Oportunitatea surselor bibliografice în raport cu conținutul tratat — Aplicarea creatoare a informațiilor în conceperea proiectului — Respectarea normelor metodologice de consemnare a bibliografiei • Definirea obiectivelor și obiectivele operaționale <ul style="list-style-type: none"> — Definirea obiectivelor informative, formative și educative — Definirea obiectivelor operaționale (de învățare, de transfer, de exprimare) — Precizarea comportamentelor la nivelurile taxonomice, corelate cu conținutul și cu posibilitățile elevilor (diferențiat) — Precizarea condițiilor psihologice ale învățării și a celor materiale — Specificarea criteriilor de reușită • Corelația dintre obiectivele și celelalte componente ale actului didactic (conținut, strategie, mijloace de învățământ, forme de organizare și evaluare etc.) <ul style="list-style-type: none"> — Definirea obiectivelor în corelație cu componentele implicate în conținutul respectiv — Corelația obiective—strategie didactică—mijloace de învățare (vezi scara lui Dalle) • Corelația obiective—evaluare <ul style="list-style-type: none"> — Concordanța dintre itemii de evaluare și obiective — Diferențierea solicitărilor, avându-se în vedere comportamente ierarhizate, de la cunoaștere, înțelegere, aplicare, la analiză, sinteză, evaluare și creativitate — Corelarea volumului și a gradului de dificultate al cerințelor cu particularitățile psihice, de vârstă și individuale, și cu durata activității de rezolvare a cerințelor — Corelarea conținutului probelor de evaluare cu formele de evaluare (predictivă, formativă, sumativă) și cu scopul dominant al acestora — Valorificarea rezultatelor evaluării permanente pentru compensare sau dezvoltare, după caz
B1. Conținut — 2 puncte	<p>B. Desfășurarea lecției (activității) — 5 puncte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reprezentarea conținutului: activă, iconică, simbolică, după caz • Economia (esențializarea) conținutului • Gradul de structurare și organizare a materialului (schema, planul, structura logică etc.) • Puterea efectivă a conținutului (de a genera idei noi, opinii, soluții etc.) • Caracterul științific și practic-aplicativ • Corelații intra- și interdisciplinare • Corelația conținutului cu strategia didactică și cu tipul de interacțiune <ul style="list-style-type: none"> — Corelația dintre gradul de complexitate al conținutului și tipul de interacțiune profesor—elev — Corelația dintre caracterul dominant al conținutului (descriptiv, teoretic, experimental) și strategia didactică — Corelația modului de abordare logică a conținutului (inductivă, deductivă, analogică etc.) cu strategia didactică — Legătura dintre caracterul cel mai probabil al activităților cognitive (reproductiv, investigativ, reproductiv-investigativ etc.) și strategia didactică — Corelația dintre noutatea conținutului și tipul de interacțiune didactică
B2. Activizarea elevilor — 1 punct	<ul style="list-style-type: none"> • Raportul dintre durata afectată solicitării elevilor și cea afectată explicațiilor, în funcție de specificul conținutului, de tipul și de varianta lecției, de particularitățile dezvoltării psihointelectuale etc. • Concordanța naturii solicitărilor cu particularitățile conținutului și ale elevilor • Raportul dintre activitatea personală a elevilor și activitatea frontală, în contextul dat • Activitatea elevilor la nivelul proximei dezvoltări

Grupa de indicatori	Criterii de evaluare
B3. Evaluarea permanentă — 1 punct	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea evaluării predictive (matricea conceptuală de bază) • Realizarea evaluării formative • Relația cerințe—obiective • Realizarea progresului școlar (raportul dintre rezultatele obținute de elevi la începutul și la finalul unei secvențe de învățare) • Preocuparea pentru motivarea notei și formarea capacității de autoevaluare • Raportul dintre conținutul evaluării și conținutul învățării (cunoștințe, priceperi, deprinderi, capacități, aptitudini, atitudini, interese etc.) • Raportul dintre notarea profesorului și norma docimologică • Relația dintre predare-învățare, evaluare și (compensare) ameliorare, pe parcursul activității didactice
B4. Comportamentul — 1 punct	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea colectivului și a activității <ul style="list-style-type: none"> — Asigurarea condițiilor psihoenergonomice pentru învățare — Crearea climatului afectiv-emoțional — Organizarea debutului activității • Acțiuni logice de organizare și prelucrare a informației <ul style="list-style-type: none"> — Planificarea, structurarea, esențializarea, analiza, discriminarea, corelarea, asocierea, definirea, evidențierea, explicarea, compensarea, inferența, demonstrarea, generalizarea, concretizarea, ilustrarea, argumentarea, sintetizarea, interpretarea etc. • Acțiuni strategice de dezvoltare <ul style="list-style-type: none"> — Orientarea acțiunii și gândirii elevilor — Motivarea activității — Lauda, dezaprobarea — Favorizarea exprimării opiniei personale — Adresarea de întrebări — Solicitarea elevilor să formuleze întrebări — Clarificarea problemelor — Acceptarea atitudinii elevilor — Valorificarea experienței elevilor — Exemplificarea conținutului nou, împreună cu propriile opinii — Crearea de situații-problemă — Propunerea verificării practice experimentale • Impunere <ul style="list-style-type: none"> — Formularea de directive, ordine sau comenzi — Impunerea recepționării informației, a problemelor, a căilor de rezolvare, a opiniei personale sau a unor judecăți de valoare • Diferențiere <ul style="list-style-type: none"> — Acordare de ajutor, îndrumare diferențiată — Diferențierea instruirii pe grupe structurate, nestructurate — Individualizarea instruirii — Alternarea activității frontale, pe grupe independente ◦ Evaluarea <ul style="list-style-type: none"> — Aprobarea comportamentului elevilor (stereotipă, specifică, diferențiată, repetă răspunsul elevilor etc.) — Dezaprobarea atitudinii elevilor (stereotipă, ironică, acuzatoare, specifică, diferențiată) — Încurajează autoaprecierea și aprecierea reciprocă a elevilor — Solicită motivarea aprecierii — Raportează aprecierea la obiective — Raportează aprecierea la posibilitățile fiecărui elev și la rezultatele anterioare — Raportează aprecierea la rezultatele celorlalți elevi • Crearea climatului afectiv-emoțional <ul style="list-style-type: none"> — Stimulează interesul pentru cunoaștere — Favorizează satisfacerea reușitei fiecărui elev — Creează un climat de dialog autentic, de cooperare, de acțiune în grup etc. — Încurajează manifestarea independenței, originalității, gândirii nonconformiste, creatoare — Laudă, evidențiază, recunoaște meritele — Valorifică ceea ce este pozitiv la fiecare elev — Manifestă afecțiune față de elevi și față de obiectul de învățământ — Comunică semantic și ectosemantic — Manifestă simțul echilibrului și al umorului — Creează un climat nefavorabil — Respinge manifestarea autonomiei elevilor — Amenință, acuză, critică, ignoră — Pedepsește • Autoanaliza și aprecierea obiectivă
C. Autoevaluarea — 1 punct	

VERIFICAT,
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

Seria*) .....
Categorია de personal didactic**) .....

.....
(unitatea de învățământ —
centru de perfecționare)

JUDEȚUL .....

PROPUNERI

COMPONENTA COMISIILOR
pentru probele de inspecție specială și de susținere a lucrărilor metodic-științifice în vederea obținerii
gradului didactic I

Nr. crt.	Numele și prenumele candidatului	Comisia pentru inspecția specială				Comisia pentru susținerea lucrării metodic-științifice					
		Din partea centrului de perfecționare		Din partea inspectoratului școlar sau a Ministerului Educației Naționale		Președinte		Vicepreședinte		Conducător științific	
		Numele și prenumele	Specializarea	Gradul didactic	Numele și prenumele	Specialitatea	Gradul didactic	Numele și prenumele	Specialitatea	Gradul didactic	Numele și prenumele
1.											
2.											
3.											

Secretar,

Rector,
Director,

*) Se menționează perioada de 2 ani pentru care s-au înscris candidații.
**) Educatoare, învățători, maiștri-instrucitori, profesori II, profesori I.

.....
(unitatea de învățământ —
centru de perfecționare)
Anul școlar .....
Sesiunea .....
Categorica de personal didactic*) .....
Specializarea .....

TABEL NOMINAL
cuprinzând personalul didactic care a promovat probele de examen pentru definitivarea în învățământ

Nr. crt.	Numele, inițiala prenumelui tatălui și prenumele	Unitatea de învățământ la care funcționează și localitatea	Anul și luna obținerii examenului de diplomă	Vechimea efectivă în învățământ la data examenului (1 septembrie)			Data efectuării			Nota	Note obținute la examen				Observații, mențiuni	
				Ani	Luni	Zile	Anul	Luna	Ziua		Pedagogie — oral —	Specialitatea și metodică predării specialității — scris —	Specialitatea și metodică predării specialității — oral —	Media generală		
1.																
2.																
3.																

Rector,
Director,

*) Educatoare, învățător, maistru-instructor, profesor II, profesor I.

Anul școlar .....
Sesiunea .....
Categoriile de personal didactic*) .....
Specializarea .....

TABEL NOMINAL
cuprinzând personalul didactic care a promovat examenele pentru obținerea gradului didactic II

Nr. crt.	Numele, inițiala prenumelui tatălui și prenumele	Unitatea de învățământ la care funcționează și localitatea	Definiția obținută în învățământ			Inspecția specială			Note obținute la examen				Observații, mențiuni	
			În anul	Sesiunea	Cu media	Data efectuării	Nota	Pedagogie – scris –	Specialitatea și metoda predării specialității	Test interdisciplinar	Media generală			
												Anul		Luna

Rector,

Director,

Secretar-șef,

*) Educatoare, învățător, maistru-instructor, profesor II, profesor I.

CRITERII DE ELABORARE ȘI EVALUARE
a lucrării metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic I

Grupa	Indicatorii
I. Tema	<ul style="list-style-type: none"> • Importanța teoretică și practic-aplicativă a temei tratate • Rigurozitatea și precizia delimitării problemei • Abordarea unei probleme ridicate de practica școlară sau de cunoașterea unor fenomene pedagogice
II. Documentarea științifică	<ul style="list-style-type: none"> • Oportunitatea bibliografiei în raport cu tema • Actualitatea informațiilor • Prelucrarea informațiilor • Citarea corectă a surselor de informații • Consemnarea bibliografiei, conform normei metodologice
III. Ipoteza (ipotezele) de lucru	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea clară și corectă a ceea ce se urmărește a se demonstra în lucrare, în funcție de tipul cercetării (constatativă, experimentală, orientată, operațională etc.)
IV. Structura	<ul style="list-style-type: none"> • Concordanța structurii cu tema tratată • Succesiunea logică a capitolelor și a subcapitolelor • Caracterul unitar al lucrării și al fiecărui capitol • Ponderea aspectelor practice • Proporția părților lucrării
V. Conținutul	<ul style="list-style-type: none"> • Fundamentarea teoretică (științifică, psihologică, pedagogică, sociologică, filosofică etc.) a problemei abordate. Încadrarea temei în teoria pedagogică • Corelarea organizării și metodologiei cu specificul lucrării (bazată pe cercetări ameliorativ-experimentale, constata-tiv-ameliorative, orientate, operaționale, lucrări de sinteză, monografii etc.) • Caracterul sistematic, cu obiective clare, al tratării • Ordinea logică și cronologică a cercetării sau a tratării • Reprezentativitatea colectivelor de experimentare și control • Rigurozitatea și valoarea experimentelor și/sau a observațiilor efectuate în scopul verificării ipotezelor • Înregistrarea, măsurarea și prezentarea riguros științifică a datelor culese • Prelucrarea și corelarea datelor • Evaluarea și compararea rezultatelor inițiale și finale (pretest și posttest) • Interpretarea corectă a rezultatelor • Formularea clară a concluziei lucrării (confirmarea sau infirmarea ipotezei sau a ipotezelor de lucru) • Aplicabilitatea rezultatelor lucrării • Contribuția personală a autorului lucrării • Legătura organică a concluziilor lucrării cu conținutul • Oportunitatea propunerilor și a perspectivelor formulate de autor • Claritatea probelor și a datelor prezentate în anexă • Corelarea lor cu tratarea problemei
VI. Forma	<ul style="list-style-type: none"> • Stilul și prezentarea • Corectitudinea exprimării • Aspectul estetic, sublinieri în text etc.

Criteria pentru susținerea lucrării

- ◊ Susținerea de pe poziția unor sinteze, a cunoașterii ample a problemei tratate
- ◊ Capacitatea de utilizare a conținutului lucrărilor mai importante în argumentarea ideilor și a concluziilor
- ◊ Capacitatea de argumentare a valorii lucrării (modul de abordare, relevarea unor aspecte, alcătuirea unor modele de lucru, ameliorarea practicii școlare).

e) Nivelul pregătirii elevilor, apreciat pe baza observației directe, a probelor de control aplicate și a evaluării longitudinale:

.....
 .....
 .....
 .....

f) Cunoașterea elevilor (strategii de diferențiere și individualizare, conținutul fișelor psiho-pedagogice):

.....
 .....
 .....

g) Competențe psihorelaționale (în raporturile cu elevii, cu părinții, cu cadrele didactice și cu comunitatea locală):

.....
 .....
 .....

h) Autoevaluarea (capacitatea de a raporta propriul comportament didactic la exigențele unui stil didactic elevat):

.....
 .....
 .....

2. ACTIVITATEA EDUCATIVĂ ÎN ȘCOALĂ ȘI ÎN AFARA EI:

.....
 .....
 .....
 .....

3. ACTIVITATEA DE PERFECTIONARE (METODICĂ ȘI ȘTIINȚIFICĂ):

.....
 .....
 .....

4. APRECIEREA CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE AL UNITĂȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA DIDACTICĂ ȘI LA CONDUITA ÎN CADRUL ȘCOLII ȘI AL COMUNITĂȚII ȘCOLARE:

.....
 .....
 .....

5. CONCLUZII (PUNCTE FORTE, PUNCTE SLABE):

.....
 .....
 .....

Membri: 1.	.....	.....	.....
	(numele și prenumele)	(nota)	(semnătura)
2.	.....	.....	.....
	(numele și prenumele)	(nota)	(semnătura)

Nota medie .....

Data întocmirii raportului scris .....

Pentru conformitate,
 Director,

Evaluarea pe capitole
(unități didactice)

■ Cadrul didactic va elabora obiectivele și obiectivele operaționale pentru 2–3 unități didactice (capitole) la un obiect de învățământ, la alegere, pe care îl predă la clasă în anul școlar în care se efectuează inspecția specială, capitole care să fie predate înainte de efectuarea inspecției speciale.

- Va concepe probe de evaluare formativă pentru fiecare capitol.
- Va administra probele respective după parcurgerea fiecărui conținut.
- Va înregistra rezultatele elevilor, le va reprezenta grafic, le va interpreta și le va valorifica (progresul școlar);
- Va prezenta comisiei, în cadrul inspecției speciale, toată documentația.

*ANEXA Nr. 12
la metodologie*

.....
(unitatea de învățământ —
centru de perfecționare)

R A P O R T   S C R I S

Încheiat la susținerea lucrării metodico-științifice pentru acordarea gradului didactic I

Comisia numită de Ministerul Educației Naționale prin adresa nr. ....
a dezbătut în sesiune publică la*).....
lucrarea intitulată: .....

.....
elaborată și prezentată de: .....

(numele și prenumele, funcția didactică, specialitatea și locul de muncă)

În urma susținerii lucrării se acordă nota:

Președinte:	..... (numele și prenumele)	..... (semnătura)	..... (nota acordată)
Vicepreședinte:	..... (numele și prenumele)	..... (semnătura)	..... (nota acordată)
Conducător științific:	..... (numele și prenumele)	..... (semnătura)	..... (nota acordată)

Motivarea aprecierii susținerii lucrării metodico-științifice:

.....
.....
.....
.....

Nota acordată la recenzarea lucrării metodico-științifice	Nota medie acordată pentru susținerea lucrării	Media generală
.....	.....	.....

Președintele comisiei,

Pentru conformitate,
Director,

*) Denumirea centrului de perfecționare (facultatea, liceul pedagogic, grupul școlar etc.).

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.